

št. 180 (21.113) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 Convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/15

TOREK, 5. AVGUSTA 2014

1,20 €

4 0 8 0 5

*Tuji
»vdori«
na sončno
stran Alp*

ALJOŠA FONDA

Vec let je Slovenija pod pritiskom domačih oblastnikov in poslovnežev ljubosumno ščitila svoja podjetja pred tujimi naložbami, ki bi takrat utegnile načeti ali celo razbiti ravnovesje medsebojnih vezi ter uslug med slovensko politiko, bankami in podjetji. Izgovor je bil nacionalni interes. Potem se je ta sistem sesul in Slovenija danes pod silo razmer (raz)prodaja domačo srebrino. Domačega kapitala ni več, banke so se s slabimi posojili iz-črpile. Prodaja Mercatorja, Aerodroma in drugih družb ne poteka v najugodnejših okoliščinah, to pa ravno zato, ker se je odgovorni niso lotili pravocasno.

Razni znaki potrujejo, da je slovenski vodilni razred v škrupcih. Politika se - poleg vsega drugega - nazadnje ni poenotila okoli kandidata za evropskega komisarja. Vsaka stranka je vztrajala pri svojem in tako se je Slovenija odrekla lastnemu že tako majhnemu vplivu na se stavno Evropske komisije: komisarja bodo izbrali v Bruslju.

Politika pa ni edina, ki preživila težke čase. Slovenija se je na raznih področjih zapirala in prepričevala, da kljub maloštevilnim prebivalcem zmore vse sama. Da ima vrhunske strokovnjake v vseh gospodarskih panogah in akademskih vejah. Izkazalo se je, da sposobnih ljudi le ni tako lahko najti in ponekod je prišlo celo do potrebe, da vodilna mesta (po polomih zadnjih let) prevzamejo tuji. Zdaj je na celu Združenja bank Slovenije italijanski menedžer, šušja pa se, da bi lahko bil prihodnji ljubljanski nadšef Poljak. Nič slabega, saj smo vsi Evropeji, očitno pa je, da je bilo napak in grehov na sončni strani Alp preveč.

GAZA - Sporočilo visokega predstavnika Egipta

Izrael in Palestinci pristali na novo prekinitve ognja

VINOGRADNIŠTVO
**Za dobro letino
potrebujemo
sončno vreme**

PRAPROT - Če bomo v naslednjih dneh imeli lepo sončno vreme, bodo pri Lupinčevih imeli trgovci konec avgusta ali prve dni septembra. O vinu, spoštovanju zemlje in starih običajev ter o prihodnjih izzivih smo se pogovarjali z mladim kmetovalcem Matejem Lupincem. Matejeve trte rastejo v Praprotni, prihodnost vinogradništva pa kmetovalec vidi v ekološkem in trajnostnem pristopu. Med njegove cilje sodi posaditev novih vinogradov.

Na 6. strani

NABREŽINA - Nižje tarife za 15 odstotkov

Kraški vodovod: Ladi Budin predsednik

NABREŽINA - Nekdanji zgorniški podžupan Ladi Budin je novi predsednik Kraškega vodovoda. Ob njem se stavlja vodstvo podjetja še Fabio Pahor (za devinsko-nabrežinsko občino) in Aleksij Križman (za repentabrsko).

Novo vodstvo je bilo imenovano na skupščini Kraškega vodovoda, na kateri je dosedanji predsednik David Pizziga podal obračun triletnega delovanja. V tem obdobju je podjetje pridobilo več sto strank, dobro poslovanje pa je privelo do znižanja tarif za 15 odstotkov.

Na 5. strani

VIŠARJE - Osrednji govornik Tomaž Pavšič

Veliko ljudi na letošnjem romanju treh Slovenij

TRBIŽ - Ob romarski cerkvi Matere Božje na Višarjah so se v nedeljo srečali verniki treh Slovenij: matične, zamejske in izseljenske. Romanja treh Slovenij se je letos udeležilo okoli 1500 ljudi. Osrednji govornik na že 26. Romanju treh Slovenij je bil Tomaž Pavšič (na posnetku JP), ki je svoj nagovor naslovil Slovenija, ostani naša. Romanje treh Slovenije je profesor Pavšič označil za »romanje posebne vrste, ki ga doživljamo kot nekakšen vseslovenski shod ali tabor«. Slovensko peto mašo je izseljenskimi duhovniki daroval celjski škof Stanislav Lipovšek, po manjši pa je bil še krajši kulturni program.

Na 3. strani

GORICA - Zasedala skupščina EZTS

Mlačnost članov ovira delo komisij

17

DANES POSEBNA PRILOGA
SNAMI, UPOGNI IN OBREŽI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
Convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/15

4 0 8 0 5

JADRANJE - SP
Posadki
Sirene
svetovni naslov

TRAIVENMÜDEN - Tržaški jadralki Carlotta Omari (Sirena) in Francesca Russo Cirillo (SVBG) sta se v nemškem Traivenmüden okitili z naslovom svetovnih prvakinj v razredu 420 v absolutni ženski konkurenči. Jadralki, ki trenirata pod vodstvom koprskega trenerja Matjaža Antonaza, tekmujeta pod zastavo Sirene. Za barkovljanski klub je to prvi svetovni naslov.

Na 22. strani

Openski tramvaj
še vedno ne vozi

Na 5. strani

V Zagradcu čarobni
večer s keramiko

Na 6. strani

V Sloveniji se politična
pogajanja nadaljujejo

Na 8. strani

V Sovodnjah prispevki
za potresno varnost

Na 17. strani

Brezdomka spet
v goriškem parku

Na 17. strani

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

POSKRBITE
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matja Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

GAZA - V napadu na bolnišnico umrla 8-letna deklica, v Jeruzalemu ubit Izraelec

Izraelska prekinitev ognja trajala le nekaj minut

GAZA, JERUZALEM - Na območju Gaza se je včeraj ob 9. uri po srednjeevropskem času začela sedemurna prekinitev ognja, ki jo je napovedal Izrael. Ukrepanje velja za območje vzhodno od Rafe, kjer se nadaljujejo spopadi. Že nekaj minut po začetku premirja pa so poročali izraelskem napadu na begunske taborišča v mestu Gaza, v katerem je bil ubit otrok, 30 ljudi je bilo ranjenih.

Kot so sporočili iz bolnišnice, je bomba padla na hišo v palestinskom begunske taborišču Šati v Gazi. V napadu je bila ubita osemletna palestinska deklica. Po navedbah očividcev je šlo za izraelski letalski napad.

Izraelska vojska je pred začetkom prekinitev ognja zagrozila, da bo nemudoma odgovorila na vsakršno palestinsko kršitev premirja. V času humanitarnega premirja naj bi na območju Gaza dostavili humanitarno pomoč, Palestinci, ki so se morali zaradi nasilja evakuirati, pa se bodo lahko vrnili na svoje domove.

Palestinsko gibanje Hamas je tokratno enostransko premirje, že šesto od začetka izraelske ofenzive 8. julija, sprejelo zadržano. Tiskovni predstavnik Hamasa Sami Abu Zuhri je prebivalce Gaza pozval, naj bodo klub temu previdni.

O tem, kaj se bo zgodilo po koncu napovedanega premirja, je bilo ugibanj hitro konec. Izrael ne bo končal svoje operacije na območju Gaza, dokler ne bo vzpostavljen dolgotrajni mir, je namreč po koncu sedemurne »humanitarne« prekinitev ognja v Gazi dejal izraelski premier Benjamin Netanyahu, medtem ko so v svetu vse glasnejši pozivi k premirju. »Operacija na območju Gaza se nadaljuje,« je dejal po posvetu z vodstvom vojske in obrambnega ministarstva, »in se bo končala, ko bosta za državljane Izraela vzpostavljena tišina in varnost za daljše obdobje.« S tem je mislil na končanje raketenega obstreljevanja z območja Gaza na Izrael.

Izraelska vojska se je sicer v nedeljo že umaknila z večjega dela Gaza. A vojaki ostajajo na utrjenih območjih, nadaljujejo pa se tudi napadi na palestinske cilje. V Džabaliji na severu Gaza so izraelske sile včeraj zjutraj napadle hišo, kamor se je zatekel visoki predstavnik Islamskega džihadu Da-

nizal Mansur. V napadu je bilo poleg Mansura ubitih še najmanj šest civilistov.

V vzhodnem Jeruzalemu pa je bil včeraj ubit Izraelec, pet pa je bilo ranjenih, ko je Palestinec zapeljal z bagrom v avtobus in ga prevrnil, je sporočila policija. Umrl je 25-letni Izraelec, ki ga je povozil bager, voznika avtobusa pa je bil lažje ranjen. Ranjeni so bili še trije potniki v skoraj praznem avtobusu. Voznika bagra sta nato ubila policista, ki sta bila slučajno na kraju dogajanja, so še sporočili iz izraelske policije. Policia je napad označila za terorističnega in dejala, da je bil storilec Palestinec iz vzhodnega Jeruzalema. Blizu kraja dogodka se je zbrala množica jeznih Izraelcev, ki so vzlikali »Smrt Arabcem«, več deset ljudi pa je v bližini napadlo avtobus z arabskimi delavci.

Kmalu po incidentu z avtobusom je blizu avtobusne postaje nedaleč od kraja dogodka moški z motorjem streljal na vojaka in ga huje ranil ter nato pobegnil.

Pod porušeno zgradbo je umrla 8-letna deklica

Italijanska mornarica rešila 2700 priseljencev

RIM - Italijanska mornarica je minutili konec tedna v Sredozemlju rešila več kot 2700 nezakonitih priseljencev, ki so s čolni skušali doseči obalo Italije. Kot so še sporočili iz Rima, so v okviru operacije Mare Nostrum pred libijsko obalo tudi odkrili dve trupli. 2500 priseljencev so rešili med petkom in ponedeljkom. Včeraj pa so po brodolomu ladje pred obalo Libije rešili še 268 nezakonitih migrantov. Našli so tudi dve trupli. Za zdaj ni znano, ali je v nesreči ladje morda izgubilo življene še več ljudi.

Vsako leto številni priseljeni, predvsem iz Afrike, v upanju na boljše življenje skušajo doseči Evropo. Pri tem jih največ pride na obale Italije. Letos je italijanske obale doseglo že skoraj 80.000 migrantov, kar je več kot leta 2011, ko jih je obalo doseglo rekordnih 63.000. Oblasti v Rimu se bojijo, da bo število migrantov do konca poletja že preseglo 100.000.

V Bangladešu potonil trajekt: preko 100 pogrešanih

DAKA - Na reki v osrednjem Bangladešu je včeraj potonil prenatrpan trajekt z do 200 potnik na krovu. Več kot sto potnikov po nesreči še pogrešajo. Kot je sporočila policija, je trajekt potonil kakih 30 kilometrov južno od bangladeške prestolnice Daka. Na njem naj bi bilo po različnih navedbah od 150 do 200 ljudi, po nesreči pa so jih rešili 50. Po prvih podatkih policije se je nesreča zgodila zaradi razburkane reke in prenatrpanosti plovila. Nesreče plovil so sicer v Bangladešu precej pogoste, ker so ladje in trajekti pogosto prenatrpani in slabo vzdrževani. Ta južnoazijska država je predpredena z več kot 230 rekami, zato so trajekti in druga plovila za številne glavnega oblika prevoza.

Drugi primer okužbe z virusom ebole v Nigeriji

ABUJA - Nigerijske oblasti so včeraj potrdile drugi primer okužbe z virusom ebole v državi. Okužil se je zdravnik, ki je zdravil liberijskega bolnika, okuženega z virusom ebole. Drugi potrjeni primer v Nigeriji je zadnji v najhujšem izbruhu smrtonosne ebole, s katero se je doslej okužilo 1440 ljudi, umrlo pa jih je 826. Druge primere so zabeležili v Gvineji, Liberiji in Sierra Leone.

UKRAJINA - Sestreljeno letalo

V preiskovalni ekipi od včeraj tudi Malezijci

KIJEV - Na kraj strmoglavljenega malezijskega potniškega letala MH17 na vzhodu Ukrajine so včeraj prispevali tudi malezijski strokovnjaki. Pridružili so se nizozemskim in avstralskim strokovnjakom, ki že četrtri dan preiskujejo območje strmoglavljenja in iščejo morebitne posmrtnne ostanke. Po navedbah Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) na Twitterju je imela ekipa sprva težave z dostopom do prizorišča strmoglavljenega letala, sedaj pa že preiskujejo dve polji zahodno od kraja nesreče.

Osve, ki s svojimi opazovalci spremlja preiskovalce, je med drugim še sporočil, da je bilo včeraj na terenu več kot 100 strokovnjakov s posebej izšolanimi psi. Tako nadaljujejo iskanje posmrtnih ostankov in osebnih predmetov potnikov, ki so raztreseni na približno 20 kvadratnih kilometrih. Po nekaterih na-

vedbah bi operacija lahko trajala še tri tedne. Na Nizozemsko, ki vodi preiskavo in kjer poteka tudi identifikacija trupel, so doslej odpeljali 227 krst s posmrtnimi ostanki žrtev.

Včeraj je na Nizozemsko prišlo še eno letalo z eno krst s posmrtnimi ostanki, ki so jih strokovnjaki našli v petek in soboto, so sporočili z nizozemskega ministrstva za varnost in pravosodje. Ukrainska vlada pa je sporočila, da so na letalu tudi vzorci DNK in osebni predmeti potnikov, ki so bili kar nekaj časa shranjeni v mestu Doneck, ki je pod nadzorom upornikov.

Zahod in Kijev ocenjujeta, da so letalo z raketo najverjetneje strelici proruski uporniki, Rusija in separatisti pa pravijo, da bi to lahko storilo ukrajinsko vojaško letalo. Malezijsko letalo z 298 ljudmi na krovu je strmoglivilo 17. julija, preživel pa ni nikhe.

HRVAŠKA - Obletnica Operacije Nevihta

Hrvaška proslavlja zmago, v Srbiji žalne slovesnosti

ZAGREB, BEOGRAD - Hrvaško državno vodstvo se je včeraj v luči današnje 19. obletnice operacije Nevihta, s katero je Hrvaška prevzela nadzor nad ozemljem v mednarodno priznanih mejah, že včeraj poklonilo žrtvam, državljanom in še posebej veteranom pa čestitalo ob prazniku. Srbi so na drugi strani spomin na operacijo obeležili z žalnimi slovesnostmi.

Z operacijo Nevihta, ki se je začela na včerajšnji dan leta 1995, si je Hrvaška v samo 84 urah povrnila nadzor nad približno petino svojega ozemlja, ki so ga zasedali srbski uporniki. 5. avgusta 1995 so hrvaške sile vstopile v Knin, ki je bil od leta 1990 središče srbskega upora proti neodvisni hrvaški državi. V operaciji Nevihta je sodelovalo približno 200.000 hrvaških vojakov. Bila je tudi uvod v konec vojne v Bosni in Hercegovini.

Pred obletnico, ki jo na Hrvaškem praznujejo kot dan zmage, domovinske hvaležnosti in dan veteranov, je delegacija hrvaške vlade pod vodstvom ministra za veterane domovinske vojne Pred-

raga Matića položila vence in prižgala sveče na osrednjem zagrebškem pokopališču Mirogoj. Hrvaški premier Zoran Milanović pa je državljanom čestital ob prazniku, pri tem pa izpostavil, da se trpljenja, ki ga je povzročila vsiljena vojna, ne sme nikoli pozabiti, da bi tako znali zavrniti vsakršno sovraštvo in nestrnost.

Osrednja slovesnost na Hrvaškem bo potekala danes v Kninu, minister Matić pa je v tej luč vojnim veteranom, ki se bodo udeležili, sporočil, da gre za veliko slovesnost ob treh velikih hrvaških praznikih. Zato pričakuje, da se bodo vsi zbrani obnašali v skladu s tem.

Za razliko od Hrvatov se Srbi Nevihte spominjajo kot tragedije. Po srbskih statistikah naj bi bilo med operacijo z domov pregnanih več kot 200.000 Srbov, okoli 2500 pa ubitih. Poleg tega je po 19 letih še vedno pogrešanih okoli 2000 ljudi, 32.371 ljudi iz Hrvaške pa ima še nedno status begunca. V beograjski cerkvi svetega Marka so včeraj pripravili žalno slovesnost.

ZLATO
(999,99 %) za kg
30.820,29 -157,98

SOD NAFTE
(159 litrov)
105,38 \$ +0,52

EVRO
1.3422 \$ +0,20

	EVROPSKA CENTRALNA BANKA	
	4. avgusta 2014	
	evro (popvrečni tečaj)	
valute	4.8.	1.8.
ameriški dolar	1,3422	1,3395
japonski jen	137,72	137,92
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,645	27,638
danska korona	7,4556	7,4557
britanski funt	0,79720	0,74557
madžarski forint	313,40	314,49
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1716	4,1888
romunski lev	4,4350	4,4378
švedska korona	9,2563	9,2205
švicarski frank	1,2167	1,2205
norveška korona	8,4285	8,4390
hrvaška kuna	7,6460	7,6400
ruski rubel	48,0252	47,9648
turska lira	2,8658	2,8795
avstralski dolar	1,4408	1,4431
brasilski real	3,0264	3,0546
kanski dolar	1,4660	1,4635
kitajski juan	8,2939	8,2774
mehiški peso	17,7050	17,7517
južnoafriški rand	14,3492	14,4015

VIŠARJE - Tradicionalnega romanja treh Slovenij se je udeležilo veliko ljudi

Tomaž Pavšič o pomenu, da »Slovenija ostane naša«

TRBIŽ - Ob romarski cerkvi Materje Božje na Višarjah so se v nedeljo srečali verniki treh Slovenij: matične, zamejske in izseljenske. Romanja treh Slovenij se je letos udeležilo okoli 1500 ljudi. Osrednji govornik na že 26. Romanju treh Slovenij je bil Tomaž Pavšič, ki je svoj nagovor naslovil Slovenija, ostani naša. Romanje treh Slovenije je profesor Pavšič označil za »romanje posebne vrste, ki ga doživljamo kot nekakšen vseslovenski shod ali takov«.

Dotaknil se je tudi sedanjega stanja v Sloveniji in dejal, da ga boli, ko vidi in sliši, kako jugonostalgični najedajo vrednote osamosvojitve, hkrati pa bi se z njimi hvalili in kazali prvoznaščini. »Ti »šeškarji« slovenske demokracije so pravi zaviralcii družbenega napredka in evropske usmeritve Slovenije.« Zatrdil pa je, da je od vseh Slovencev odvisno, »koliko smo pokončni in koliko se hčemo zavzemati za svoje pravice«.

Kot človek, rojen na Primorskem pod fašizmom, se je Pavšič spomnil črnega terorja in odrekanja pravice uporabe slovenščine za časa Italije in poudaril, da mu je zato lažje razumeti ta položaj kot Slovencu današnjega časa, sredi neugnane globalizacije. »V našem času se izgublja vrednote, v zameno pa se nam vsiljujejo poplitrive skupne zavesti, neodgovorno podrejanje lažnivim politikom, pačenje jezika, preziranje narodnosti in malikovanje dobička, ne glede na milijone stradajočih v svetu in tudi na ljudi v socialni stiski pri nas,« je dejal. Spomnil je tudi na besede nekega aktivista na socialdemokratskem shodu pred prvo sestavo vojno nekje na Dolenjskem ob oceni, da je položaj naroda slab: »V Sloveniji smo danes do kraja spriči, utrujeni, razjarjeni, užaloščeni, opeharjeni, osiromašeni po tajkunih in slabem vladanju, verniki smo brez nadpastirjev, zadolženi smo do grla, da se še naši zanamci dolgo ne bodo znebili hudega bremena.«

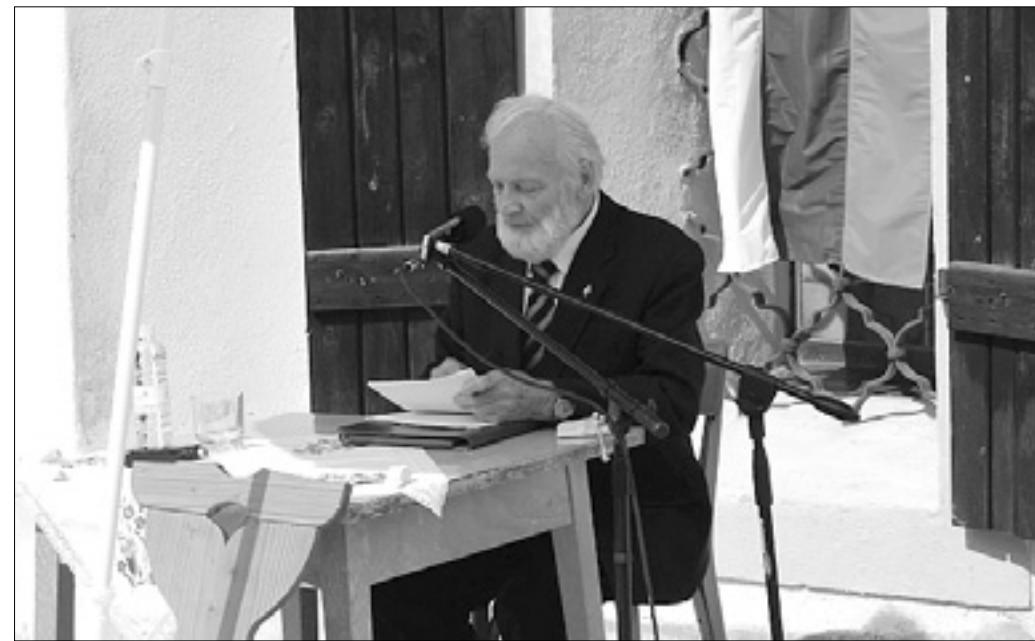
»Vendar pa verjamem, da je z dobro voljo in tudi z božjo pomočjo močne marsikaj spremeniti na bolje. Predvsem pa je prav, da se udeležujemo volitev in referendumov ter ne prepustimo odločitev drugim,« je dodal in požel izjemni aplavz prisotnih za cerkvijo Materje Božje na Višarjah.

Po Pavšičevem nastopu sta vero v slovensko samobitnost izpričala tudi nekdanji minister in veleposlanik Andrej Capuder, ki je na Višarjah zatrdil, da je še vedno od vseh nas Slovencev odvisno, kakšno domovino bomo imeli, kot tudi evropski poslanec Lojze Peterle, ki je poudaril, da bi se v Ljubljani lahko veliko naučili od Slovencev iz zamejstva in izseljenstva, še posebej odnosa do samobitnosti in ljubezni do slovenskega jezika.

Slovensko peto mašo je iz zseljenskimi duhovniki daroval celjski škof Stanislav Lipovšek. V pridigi je razlagal predvsem bistvo evangelija, ki zahteva ljubezen do bližnjega in dobra dejanja. Za sedanje stanje slovenske Katoliške cerkve pa je dejal, da je »to čas razmisleka«.

Prisotne, ki so napolnili cerkev s poslikavami Toneta Kralja, pa je še pozval, naj molijo za mir v današnjem času, da se ne pripeti nikdar več strahota morja, kakršna je bila prva svetovna vojna, med katero je pogorela tudi svetošišarska cerkev.

Po maši je za cerkvijo potekal kratek kulturni program, v katerem so so delovali cerkvena zborna iz Žabnic in Ukev ter moški oktet iz Žabnic. (STA)

Osrednji govornik na nedeljskem romanju vernikov treh Slovenij je bil Tomaž Pavšič, ki je svoj nagovor naslovil Slovenija, ostani naša

JP

GOSPODARSTVO Confesercenti: V prvih 6 mesecih v FJK 246 podjetij manj

TRST - V prvih šestih mesecih letošnjega leta se je v Furlaniji-Juliji krajinai število trgovskih podjetij na drobno zmanjšalo za 246. Kot izhaja iz poročila zveze Coinfesercenti je letos v prvi polovici leta na novo začelo delovati 160 podjetij, vratata pa jih je zaprlo 406, kar predstavlja dve zaprti in eno odprt podjetje dnevno, medtem ko so lani vsak dan in povprečju odprli 1,9 trgovskega podjetja. Na področju prodaje tekstilnih izdelkov, oblačil in obutve znaša negativni saldo kar 40 podjetij (77 ukinjenih in 37 ustanovljenih trgovskih podjetij), pri podjetjih na področju proda je elektronskih izdelkov se je število podjetij zmanjšalo za 12 (19 ukinjenih), pri posredniških trgovskih dejavnosti pa za 27 (168 ukinjenih podjetij in 14 novih). V turističnem sektorju se je število podjetij, ki ponujajo prenočitev zmanjšalo za 18, število gostinskih obratov pa se je zmanjšalo kar za 71 (150 so jih v prvih šestih mesecih zaprli). Tudi kar zadeva točilnice (bare), se je njihovo število zmanjšalo za 78.

Kot je povedal deželnih predsednik zveze Confesercenti Giuseppe Giovannuccio, se negativni trend nadaljuje in bo trajal vsaj do konca prihodnjega leta, če vladana ne bo sprejela ustreznih ukrepov.

TREVISO - Po sobotni tragediji v Refrontolu, kjer je narasli potok odnesel štiri ljudi

Polemike o vzrokih poplav

Okoljevarstveniki trdijo, da je tragedija posledica nenadzorovanih posegov v naravo - Predsednik Veneta Zaia je prepričan, da šlo za kruto igro narave

Podivjana Lierza je odnašala tudi avtomobile

TREVISO - Po sobotni tragediji v kraju Refrontolo pri Trevisu, kjer je narasli potok Lierza prestolil bregove, za seboj puščal opustošenje in tudi povzročil smrt štirih ljudi, so se razvnele polemike o vzrokih za tragedijo.

Do nesreče je prišlo v soboto pozno zvečer, ko se je nad Trevisom razbesnello neurje, med katerim je izredno narasli potok Lierza, ki se je spremenil v ogromen hudournik. S seboj je nosil velike količine blata in kamena ter dobesedno odnesel velik šotor v Refrontolu, v katerem je potekala vaška prireditev. Razbesnela voda skupaj s šotorom odnesla udeležence, mize, klopi in celo avtomobile. Ljudje so se v tem skušali rešiti, kot so vedeni in znali. Mnoge so kasneje reševalci našli na drevesih, toda za štiri ni bilo več nobene pomoči.

Včeraj se je Refrontolo zbudil v soncu, toda razpoloženje ljudi ni bilo nič kaj veselo. Posledice sobotnega divjanja Lier-

ze so izredno težke, dva najhuje poškodovana sta še vedno na intenzivnem oddelku bolnišnice v Trevisu, vendar vsaj eden od njiju naj ne bi bil več v smrtni nevarnosti. Predvsem pa se je razvnela polemika med okoljevarstveniki, ki trdijo, da je sobota tragedija posledica nenadzorovanih posegov v naravo in predvsem številnih na novo zasajenih vinogradov zaradi prossecce, in predsednikom Veneta Lucom Zaio, ki trdi, da na območju, kjer teče Lierza, ni bilo nobenih posegov v naravo, vinogradi pa so tam že od nekdaj.

Prizorišče nesreče si je včeraj ogledal tudi minister za okolje Gian Luca Galletti, ki je ob obisku dejal, da je hidrološka nestabilnost eden glavnih italijanskih problemov, ki jih bo vsekakor potrebno rešiti. Zato smo že pred časom ustanovili koordinacijsko telo, ki se v Palači Chigi ukvarja prav s temi problemi in koordinira dejavnost ministrstev na tem področju.

AVSTRIJA - Po težki bolezni umrla predsednica avstrijskega parlamenta Barbara Prammer

Manjšine izgubile veliko zagovornico svojih pravic

DUNAJ/CELOVEC - Po težki bolezni je v 61. letu starosti umrla predsednica avstrijskega državnega zborna Barbara Prammer. Umrla je za rakom, svojo bolezen pa je avstrijski javnosti sporočila pred letom dni na tiskovni konferenci. Na mesto prve ženske na vrhu avstrijskega parlamenta se je Prammerjeva povzpela leta 2006 in od takrat opravljala drugo najpomembnejšo funkcijo v državi. Še junija letos je vodila seje parlamenta, preden se je njen zdravstveno stanje dramatično poslabšalo. Njen politično delo so najbolj zaznamovali spoštovanje demokratičnih načel, boj proti fašizmu in boj za enakopravnost žensk, aktivno pa se je zavzemala tudi za manjšine. Tako se je oglašala tudi v težavnem procesu reševanja topografskega vprašanja na Koroškem, ko je sklicala predstavnike vseh parlamentarnih strank in prizadevanjem za na koncu kompromisno

rešitev dala nov zagon. Večkrat je tudi poudarila pomen večjezičnosti in kulturne raznolikosti za avstrijsko družbo. Da pa se lahko ohranita, je potrebna tudi ustrezna manjšinska zakonodaja, je poudarjala Prammerjeva.

Avtrijski predsednik Heinz Fischer je dejal, da je bila Prammerjeva ena največjih ženskih osebnosti v javnem živiljenju tako doma, kot tudi izven meja Avstrije, kjer so jo poznavali in cenili. Avstrijski kancler Werner Faymann pa je ob smrti Prammerjeve povedal, da je bila prava socialdemokratka in ženska z izjemnim angažmajem v politiki. Ob tem je dodal, da je bila posebno močna njena predanost v boju proti sovražnemu gorovu, rasizmu in antisemitizmu, prav tako pa je skrbela za to, da se grozote nacionalsocializma - še posebej pri mladih - ne pozabijo.

Smrt Barbare Prammer je globoko prizadela tudi novo predsednico

Barbara Prammer v krogu članov zborna Vinko Poljanec iz Škocjana

zveznega sveta, koroško Slovenko Ano Blatnik. Poučarila je, da je Prammerjeva »kot socialdemokrata, feministka in borka za pravice žensk ter enakopravnost v družini politično motivirala nešteto število ljudi in s tem prispevala k napredku družbe«. Prispevala pa da je tudi mnogo za večjo odprtost parla-

menta ter razvoj avstrijskega parlamentarizma in demokracije. Da je avstrijska politika izgubila močno osebnost, so ob novici o smrti predsednice avstrijskega parlamenta poučarili tudi avstrijski podkancleri in finančni minister Michael Spindelegger ter vodje vseh parlamentarnih strank. (il)

OBČINSKI SVET - Odlok Klunove uprave podprla tudi opozicija

Dolina: soglasna shema načrta za civilno zaščito

Dolinski občinski svet je na včerajšnji seji soglasno odobril shemo načrta za civilno zaščito. Odlok bi morali sprejeti že za časa prejšnje uprave, a zadeva se je zapletila in ni bila dana v presojo občinskih svetnikov. Nova levosredinska uprava župana Sandyja Kluna je takoj ugriznila v to jabolko, občinski odbornik za civilno zaščito in podžupan Goran Čuk je sodelovanjem občinskih uradov in uradov deželne civilne zaštite dal pripraviti besedilo odloka, ki so ga vodje svetniških skupin vzeli pretekl teden v pretres in vnesli nekaj popravkov. Ti so bili na včerajšnji seji sprejeti, kar je omogočilo soglasno odobritev odloka.

Desnosredinska opozicija je z Robertom Drocino (Občanska lista Teritorij okolje) pozdravila sodelovanje z velenjem, ker so bili upoštevani nekateri posmisleni in predlogi opozicije. Rossana Pettirossi (Demokratska stranka) se je zaustavila pri terminološki plati, saj je bil izbrani izraz (model načrta civilne zaštite) sporen. Napisled so se svetniki odločili za uporabo termina »shema načrta«, kar je tudi obveljalo v končnem besedilu. Svetnik Severne lige Danilo Slokar je opozoril na hidrogeološke nevarnosti, ki so bile v načrtu spregledane. Potem ko mu je župan Klun zagotovil, da bo v izvedbenih normah upoštevana njegova zahteva, se je odločil, da podpre odlok. Roberto Massi (Forza San Dorligo) je že več let pozival k pripravi načrta. Včeraj se je zavzel za ustanovitev posebne komisije, ki naj do dela osnovni dokument.

Klun je v svojem sklepnom posegu spomnil, da je njegova uprava pripravila odlok v približno dveh mesecih. Načrt predstavlja smernice, ki jih bo treba sedaj nadgraditi, je poudaril. Tako je bil odobren popravek, po katerem je shema načrta civilne zaštite »osnova, ki vsebuje bistvene informacije, katero bo treba razviti in dopolniti, zlasti z dejavnim sode-

lovanjem javnosti in predstavnikov krajne skupnosti«.

Občinska skupščina je nadalje podprla odlok o pristopu k projektu Promocija proizvodnih dejavnosti primarnega sektorja in odobritvi osnutka konvencije med občinami Milje, Dolina in Zgonik, ki ga je tudi predložil podžupan in odbornik za proizvodne dejavnosti Goran Čuk. Slednji je spomnil, da je dal povod za odlok razpis Lokalne akcijske skupnosti Kras za promocijo kmetijskih dejavnosti, in ocenil, da bo pristop omogočil večjo razpoznavnost občine, obenem pa bo imel za občino tudi konkretnne koristi (prispevek za kiosk ob letosnjem Barcolani in podpora šagri v Gročani).

Odlok so podprli vsi svetniki razen treh, ki so se vzdržali.

M.K.

Dolinski občinski svet

FOTODAM@N

OBČINA DOLINA - Javna dela v letu 2014

Posegi za 2,3 milijona €

Izvedba v dobršni meri odvisna od omejitev pakta stabilnosti - Ureditve vaških jeder

Dolinski občinski svet je na prejšnji seji ob proračunu odobril tudi triletni načrt javnih del za obdobje 2014-2016. Župan Sandy Klun je podprt, da je izvedba številnih posegov odvisna od pakta stabilnosti. Občinska uprava je za številna dela že pridobila ustrezna finančna sredstva.

Klun je še posebej izpostavil dela v programu v letošnjem letu. Skupno jih je pet v skupni vrednosti več kot 2 milijona 339 tisoč evrov. Številna so bila načrtovana že pred leti, a jih ni bilo mogoče izpeljati.

Klunova občinska uprava je postavila na prvo mesto dela za pri-

SANDY KLUN
FOTODAM@N

marno urbanizacijo in namestitev mestne opreme v zaselkih Boršt in Zabrežec. Predvideni strošek znaša 784.151 evrov. Levosredinska uprava

je posvetila veliko pozornost posodobitvi vaških jeder. Tako bo ureditev vaškega središča v Ricmanjih vredna milijon evrov. Za obnovo nosilnega zidu na pokrajinski cesti skozi Ricmanje v Puljah je predvidena investicija v višini 140 tisoč evrov. Nadalje sta v načrtu še nujni poseg civilne zaštite za zavarovanje poslopja osnovne šole Anna Frank (215 tisoč evrov) in poseg za zavarovanje vasi Boljuneč, na levem bregu Glinščice (200 tisoč evrov). Ob teh so še predvideni manjši posegi v športnem centru Silvana Klabjana.

M.K.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA - Vgrajena LED svetila in druge novosti

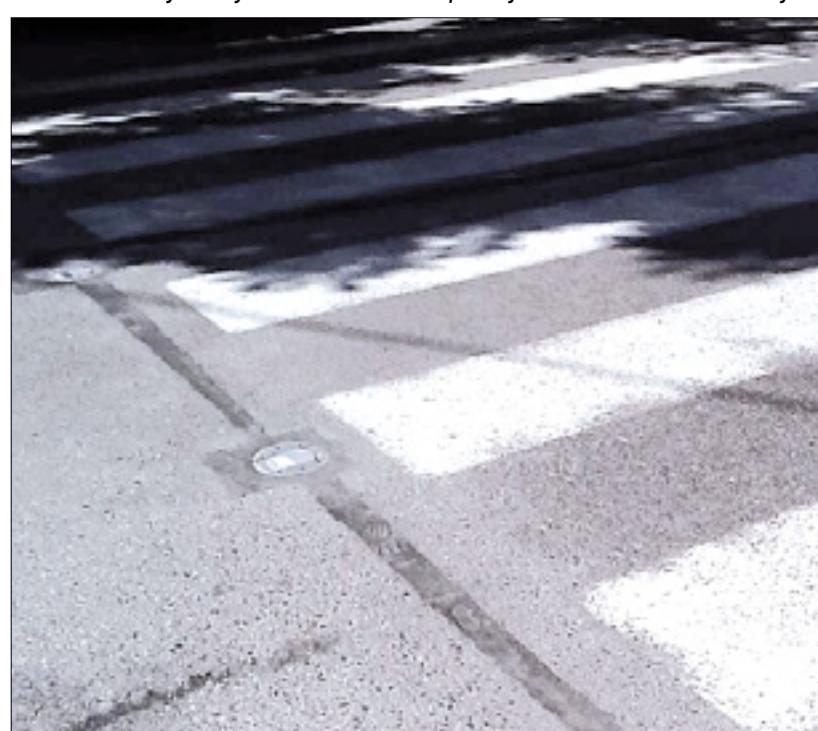
Več svetlobe, večja varnost

Prehod za pešce pred zdraviliščem Pineta del Carso odslej vidnejši - Nove svetilke na pokrajinski cesti od Križa do Sesljana

Debinsko-nabrežinska občinska uprava je dala vgraditi LED svetila v tlak ob prehodu za pešce pred nabrežinskim zdravstvenim domom Pineta del Carso (*na sliki*). Poseg se je zaključil prejšnji teden. Svetila z utripajočo belo svetljobo opozarjajo voznike na prehod za pešce, kar je seveda koristno predvsem ponoči ter v primeru dežja ali megle.

Novost sodi v program za povečanje prometne varnosti na najbolj nevarnih cestah te občine: v središču Sesljana so na primer že namestili oranžne utričajoče luči in optični opozorilni znak, ki se vklapljo, ko vozila vozijo prehitro. Vgrajena LED svetila so v Evropi dokaj razširjena, najdemo jih tudi v bližnji Sežani, na Tržaškem pa predstavljajo novost.

Podjetje Insigna medtem zamenjuje stare svetilke na drogovih javne razsvetljave in namešča nove, energetsko varčne svetilke, ki oddajajo belo svetljobo. Leto bodo namestili vzdolž pokrajinske ceste od kriških »kolon« do Sesljana, prvi odzivi občanov so po besedah odbornika za javna dela Andreja Cunje pozitivni.

Zasebnemu stražarju ukradeli iPhone: aretiran

V koronejskem zaporu sedi od nedelje tudi 21-letni S. L. Videmčana s stalnim bivališčem v Trstu bremeni obtožba zaradi roparske tativne mobilnega telefona znamke Apple - iPhone, vrednega več sto evrov. Izmaknil ga je zasebnemu stražarju, ki je v mestnem središču varoval neko stojnico. Pri tem ga je surovo odrinil od sebe. Moški je stekel za njim, opazili so ju iz policijskega avtomobila, ki je slučajno vozil po Ul. Oriani. V žepu mladeničev hlač so našli ukradeni mobil in žepni nož; prijavili so ga sodstvu in ga odvedli v tržaški zapor.

Moška kradla v dveh tržaških supermarketih

V nedeljo popoldne so v dveh tržaških supermarketih zasaci mlajša moška, ki sta v torbah skrivala ukradeno blago. 38-letni M. B. je sicer pri blagajni trgovine Billa plačal dve pločevinki piva, ko pa je zapuščal trgovino, se je sprožil alarm za elektronski nadzor blaga. Ustavil ga je varnostnik, na kraj je prispeval tudi policija, ki je v njegovi torbi našla več prehrabnih izdelkov. Romunskega državljanca brez stalnega bivališča in starega znanca tržaške police so prijavili sodstvu. Ista usoda pa je nekaj ur kasneje doletela 36-letnega A. B., kosovskega državljanja, ki živi v Trstu, ker je iz marketa PAM pri železniški postaji skušal izmagniti nekaj hrane, kozmetike in parfumov.

Nerodna voznica poškodovala center Gran Duino

Majhna nerodnost bo draga stala voznico, ki se je v nedeljo odpeljala v nakupovalni center Gran Duino. Med parkiranjem je zavozila na pločnik in zadelo v drog javne razsvetljave. Ta se je upognil in tresčil v veliko stekleno steno devinskega supermarketeta. Voznica in sopotnica nista bili poškodovani, precej huje so jo skupili njen avtomobil, drog in šipa ... končni obračun pa bi lahko bil tudi bolj dramatičen.

Lažje čelno trčenje na Obalni cesti pod Križem

Avto in kombi sta včeraj okrog 17.30 čelno trčila na Obalni cesti pod Križem. Poškodovala naj bi se tudi parkirala vozila. Po začetnem preplahu je osebje službe 118 potrdilo, da se ni nikče ranil, po navedbah prometne policije ni bilo večjih težav v prometu.

NABREŽINA - Pretekli teden skupščina vodovodnega podjetja in sprememba vodstva

Kraški vodovod: tarife vode nižje za 15 odstotkov!

Dobro upravljanje prinaša koristi vsem. Ta gospodarski aksiom je dobil pretekli teden novo potrditev na skupščini Kraškega vodovoda. Podjetje, pri katerem sodelujejo devinsko-nabrežinska, zgoniška in repentabrska občina, je pod vodstvom predsednika Davida Pizzige v zadnjih treh letih okreplilo svoje delovanje, doseglo dober poslovni rezultat, kar bo prineslo blagodejne posledice vsem njegovim odjemalcem: Kraški vodovod bo namreč znižal tarifo vode kar za 15 odstotkov!

Odkar je prišlo do spremembe pri upravljanju vodnih virov (Kraški vodovod je iz konzorcija postal podjetje), se je vodstvo moralno spoprijeti z novimi izzivi. Zaradi racionalizacije vodovodnega območja je podjetje pridobilo nekaj sto odjemalcev (od podjetja AcegasAps), nekaj manj pa jih je »oddalo« podjetju iz Trsta. Sedaj ima skupno 3450 »klientov«, kakih 700 več kot pred »racionalizacijo«.

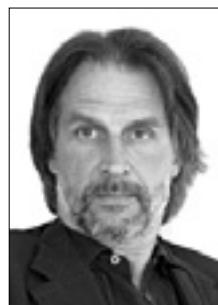
Ampak: pred to spremembo je znašala izguba vode na omrežju Kraškega vodovoda manj kot 30 odstotkov. Po pridobiti novih odjemalcev se je - zaradi zastarelih, puščajočih cevi omrežja AcegasAps - več kot podvojila in poskočila na več kot 60 odstotkov.

Pri Kraškem vodovodu (osebje šteje sedem zaposlenih: trije v uradu, štirje delavci) so si zaviali rokave in s celo vrsto posegov na omrežju v enem letu znižali izgubo vode na 40 odstotkov, v prvem polletju letos pa na 33 odstotkov, kar je naposred omogočilo dober poslovni rezultat.

Predsednik Pizziga ni spregledal nekaterih kritičnih pripomb strank. Slednje

DAVID PIZZICA

LADI BUDIN

je predvsem presenetilo plačevanje računov na šestmesečno dobo (namesto na trimesečno). Računi so bili, seveda, izdatnejši, kar je izzvalo negodovanje, ki pa ga bo sedanje znižanje tarif gotovo ublažilo ...

Član vodstva kraškega vodovoda (in nekdajni predsednik Claudio Brajnik) je nakazal možnosti, ki se odpirajo Kraškemu vodovodu. Lahko bi sodeloval pri izvedbi nekaterih javnih del v treh občinah (na primer pri napovedani namestitvi in posodobitvi nove javne razsvetljave v zgoniški občini ...). Možne pa so še številne druge dejavnosti, s katerimi bi lahko vo-

dovod okreplil svoje delovanje na Krasu.

Doseženi rezultati so sad požrtvovanega truda celotne ekipe: upravne in izvajalske. Upravitelji poslujejo tako rekoč »ljubiteljsko«, saj s prejemki (člana upravnega sveta prejmeta po 2700 evrov brutto letno, to je kakih 90 evrov neto mesečno, predsednik pa 4500 evrov brutto letno) lahko le krijejo lastne »žive« stroške. V tej zvezzi ni primerjave z vodstvom AcegasAps: leta 2012 je njegov pooblaščeni upravitelj in podpredsednik Cesare Pillon prejel 379.876 evrov. Bruto, seveda ...

M.K.

Ladi Budin novi predsednik

Nekdanji zgoniški podžupan in občinski svetnik Ladi Budin je novi predsednik Kraškega vodovoda. V vodstvu podjetja sta še predstavnik devinsko-nabrežinske občine Fabio Pahor in predstavnik repentabrske občine, nekdanji repentabrski župan Aleksij Križman.

PREVOZI - Seja pristojne občinske komisije Openski tramvaj do nadaljnega ne vozi

Tramvaj med
julijsko vožnjo

FOTODAMJ@N

Predvideni datum začetka ponovnega obratovanja openskega tramvaja ostaja velika neznanka. O težavah tramvaja, ki v zadnjem času polnijo časopisne vrstice, so včeraj na Občini govorili člani tretje komisije, ki so se sestali na pobudo opozicijskega občinskega svetnika Paola Rovisa, ki je sprožil kar nekaj polemik.

Seje sta se udeležila tudi predsednik podjetja Trieste Trasporti Giovanni Longo in pooblaščeni upravitelj Cosimo Paparo, ki sta odgovarjala na vprašanja in očitke članov tretje komisije. Na neposredno vprašanje, kdaj bo tramvaj začel ponovno obratovati, prisotni niso dobili odgovora, saj nobeden od predstavnikov prevoznega podjetja ni želel napovedovati datum vrnitve tramvaja.

Zelo polemičen je bil Maurizio Bucci, ki je obtožil občinsko upravo, če da je odgovorna za »prezgodnjo« slovesnost ob vrnitvi tramvaja na progo. Naslednji očitek svetnikov je bil, da bi stroške za vzdrže-

vanje tramvaja morala kriti tudi Dežela, kar bi vsekakor razbremenilo občinski proračun. V zadnjih desetih letih so namreč za popravila na progi in tramvajih namenili kar 10 milijonov evrov, kar pomeni, da v podjetju porabijo veliko več od tistega, kar dobijo od prodanih vozovnic. Na seji so se dotaknili tudi teme o uvedbi različnih cen vozovnic za krajane in turiste.

Sledila so še druga vprašanja, a odgovarjanje na hipotetična vprašanja se je predstavnikoma podjetja Trieste Trasporti zdelo preveč špekulativno. Longo in Paparo sta obljudila, da bosta v kratkem pripravila izčrpno tehnično poročilo, ki ga bosta poslala županu.

Iz vroče razprave je tako izšlo, da tramvaj še kar nekaj časa ne bo, saj morajo pristojni urediti še zadnja popravila, med katera sodijo zlasti prizadevanja za vzpostavitev ravnovesja med staro in novo tehnologijo. Za doseg občutljivega ravnovesja pa potrebujejo čas ... (sc)

VERDIJEV TRG - Kino pod zvezdami »Zoran« napolnil trg, danes Segretov Prvi sneg

Poletni večeri pod zvezdami, ki jih na Verdijem trgu prirejajo tržaška občinska uprava in razni partnerji, so zadetek v polno. Dogodki, vsi so brezplačni, privabljajo namreč na trg veliko ljudi, posebno ko gre za koncerte ali filmske projekcije. Tako je bilo tudi v nedeljo, ko so zavrteli italijansko-slovensko uspešnico Zoran, moj nečak idiot, prvenec goriškega režiserja Mattea Oleotta, ki je od lanske premiere na beneški Mostri doživel izreden uspeh.

Film, ki je izšel v koprodukciji goriške Transmedie, je uvodoma predstavila Elisa Grando, projekcija pa je spadala v niz, ki ga Cappella Underground postavlja »severozahodni kinematografiji«. Sinoč je bil na Verdijem trgu na sprednu film Sei Venezia, ki ga je posnel

preminuli Carlo Mazzacurati, danes (prav tako ob 21.30) pa si bo mogoče ogledati La prima neve. Sladko-grenko filmsko zgodbo je Andrea Segre (režiser večkrat nagradjenega Jaz sem Li z Radetom Šerbedžijo) posnel v tridentinskih hribih, v njej pa nastopata tudi Anita Caprioli in Giuseppe Battiston.

V sklopu poletnih večerov bo danes ob 21. uri v občinski knjižnici Stellio Mattioni v naselju Sv. Sergija na sprednu narečna komedija Trieste, un omo, una guera, posvečena stolnici prve svetovne vojne. V istem kraju bo jutri, prav tako ob 21. uri, na sprednu priljubljeni Pupkin Kabarett. Na Verdijem trgu pa bo jutri ob 21.30 glasbeni večer, posvečen legendarnim Beatlom.

Nocoj pri Sv. Ivanu Dedična porodničarke

Na gledališki oder se danes zvečer virača Dedična porodničarke, gledališki monolog, pod katerega se podpisuje tržaški igralec in režiser Maurizio Zaccagna. Besedilo, ki je pred leti izšlo tudi v knjižni obliki (Manifestolibri), na ironičn in pronicljiv način pričuje o Trstu in njegovi multietnični duši, o boleči preteklosti, a tudi aktualnih problemih italijanske družbe. Predstava bo na sporednu ob 21. uri v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu (Posto delle Fragole), vstop je prost.

Docenta šole SISSA dopisna člana Akademije dei Lincei

Guido Martinelli, direktor mednarodne visoke šole SISSA, in Gianni Dal Maso, vice direktor istoimenske šole, sta postala dopisna člana ugledne Akademije dei Lincei. Častitljivi naziv sta si profesorja pridobilis zaradi uspešnega delovanja na področju fizike (Martinelli) in matematike (Dal Maso), pomembni pa je podatek, da je prestižni naslov prvič šel v roke vodilnim osebam v mednarodni visoki šoli SISSA.

Nagrajenca sta ponosno dejala, da sta počaščena nad odločitvijo najstarejše znanstvene akademije na svetu, ki je bila ustanovljena daljnega leta 1603 in katere ustanovni član je bil tudi Galileo Galilei. Povedala sta še, da priznanje nedvomno pomeni potrditev odličnosti šole SISSA, katere dva profesorja sta v preteklosti že bila deležna priznanj s te ugledne akademije, ki je od leta 1992 tudi znanstveni svetovalec predsednika republike.

V Dolini o oljčni muhi, opazovanju in varstvu

Kmečka zveza v sodelovanju z Občino Dolina, konzorcijem Tergeste DOP, kmetijsko svetovalno službo KGZ Nova Gorica in Zadružno kraško banko prireja drevi srečanje o oljčni muhi, opazovanju in varstvu. Srečanje bo ob 19. uri v dvorani dolinskega občinskega sveta, sodelujejo Irena Vrhovnik, Natascia Riggi in Dino Sturman.

V Zagradcu predavanje o branju etiket na živilih

V Zagradcu se nadaljujejo poletni večeri posvečeni povezavi med zemljo, prehrano in zdravjem. Danes ob 20.30 bodo predstavili nekatere enostavne recepte, pripravljene s tradicionalnimi naravnimi sestavinami. Po večeru o domači pripravi kruha se bodo tokrat posvetili pripravi piškotov, ki bodo zlahka razveselili vsako družino in druščino.

Tiziana Longo, Gilio Barocco in Roberta Fedele, strokovnjaki za prehrano in promocijo zdravega načina življenja tržaškega zdravstvenega podjetja, bodo večer obogatili s poglobitvijo dietetičnih, agronomskih in tehnoloških argumentov. Poudarek bo tudi na kritičnem branju etiket industrijsko pridelanih živil, ki so ob površnem pogledu lahko zavajajoče.

Pretežek kovček v najlepši tržaški pesmi

Ansambel Sardela z duetom Ivana-Ruggero, plesalci ter avtorjem Williamom Costanzom in Loreno Capello (skoraj vsi so doma iz Pierisa) so zmagovalci letosnjega spletne ljudskega referendumu v okviru 35. festivala tržaške narečne popevke. S skladbo Svol'low cost, ki opisuje nezgodo s pretežkim kovčkom za nizkocenovni let, so zagotovili prvo mesto med 16 pesmimi. Nagrado so prejeli na počatenem festivalu miljske popevke.

VINOGRADNIŠTVO - Pogovor s kmetovalcem Matejem Lupincem

Od sedaj naprej bi potrebovali sonce

Čeprav tržaška pokrajina po količini vin ne spada ravno v vrh italijanskih pridelovalcev vin, pa ne zaostaja v kakovosti. Na Tržaškem vinogradu obdeluje kar nekaj uspešnih vinogradnikov, med katere se uvršča tudi mladi kmetovalec Matej Lupinc, ki je posel prevzel od svojega očeta Danila. S svojimi 250 hektolitri vina, kolikor ga običajno pridela na leto, se uvršča med srednje velike vinogradnike pri nas, s takimi količinami pa se seveda ne more kosati z vinarji v Venetu ali drugih regijah.

Vinogradi Mateja Lupinca se razprostirajo pod vasjo Praprotno, na približno štirih hektarjih, en hektar zemlje pa je mladi vinogradnik najel v Zgoniku. Goji predvsem tri sorte vina: vitovsko, malvazijo, teran. In komaj za vzorec glero. Na vprašanje, katero vino je trenutno najbolj povpraševano, je naš sogovornik dejal, da je vino modna muha, in da se povpraševanje spreminja glede na letni čas in modo. V zadnjem obdobju vlada veliko povpraševanje za sveža bela vina, je odgovoril Matej, ki se ni lotil pridelave penečega vina, ker po eni strani ne more konkurirati drugim, po drugi strani pa pridelava proseca ni v sorazmerju s trajnostnim razvojem. Za prosecco vinogradniki potrebujejo zelo veliko trt po hektarju in veliko pridelka, pa tudi ogromno vloženega dela in posebne posode.

Sicer pa Matejeve trte rastejo na kraški zemlji, ki je kombinacija kamna in zemlje, podobno raznoliko sestavljeni pa so tudi podnebne razmere, saj so poletja topla in suha, noči pa relativno sveže, kar ugodno vpliva na bogat razcvet sladkorjev in svežino kislin. Kaj pa letošnje izrazito deževno poletje? Vinogradnik nam je zatrdiril, da običajno dež na Krasu ne škodi, ali pa vsaj do faze barvanja grozja ne, ki se je pri Lupinčevih začela v teh dneh. Če se bo vreme ustalilo in če bo od zdaj naprej prevladovalo sončno vreme, potem ne bi smeli imeti težav z letino, če pa bo

Matej Lupinc ob vhodu na družinsko turistično kmetijo

ARHIV PD

še naprej deževalo, se nam obeta zelo slaba letina, je poudaril Matej Lupinc. Sicer je dež vplival na pojav nekaterih bolezni, ki pa zaenkrat ne ogrožajo trte. Sogovornik je izpostavil predvsem odijske trte, saj visoka relativna vлага pospešuje razvoj glive. Vinogradnik proti glivi uporablja žveplo, ki naj bi bilo najmanj škodljivo od vseh pripravkov. Tudi sicer Matej vidi prihodnost vinogradništva v ekološkem in trajnostnem pristopu, v sklopu katerega se zelo smotorno uporablja "zdravila" za trte. Vinograde pri Lupinčevih gnojijo s fosforjem in kalijem, ki sta dovoljena tudi v eko proizvodnji, po kakih insekticidih pa v vinogradništvu nimajo potrebe. Bolj po fungicidih (sredstvih za preprečevanje bolezni). Lupinčeve glavnov načelo je, da je vino izključno naravnega proizvoda. Zato v kleti strogo zavračajo vsakršne kemične dodatke in vsakršne tehnologije, ki bi skušale ta-

ko ali drugače pretentati naravo. Spoznavanje do zemlje je za Mateja zelo pomembno, saj ceni in spoštuje navade in običaje naših prednikov.

In kakšne načrte za prihodnost imajo pri Lupinčevih? Vsekakor si mladi kmetovalec želi, da bi posadil še dva hektarja vinogradov v Praprotno, in sicer na južni strani. Med deloma uresničene cilje pa spada nedavna posaditev okoli 200 trt na S'ntu, ki bo čez tri leta dala prvi pridelek. Pri posaditvi te trte je vinogradnik spoštoval recepte naših prednikov; zemlje ni navozil, ampak je uporabil tisto, ki jo je imel na razpolago, zraven pa je še zmle kamne. Za to kombinacijo se vinogradnik nadeja, da bo tista prava, saj kamen daje vlagu in toplost zemlji. Ekološki pristop se je tudi tu izkazal za tistega, ki je najljubši Mateju, ki večkrat omeni tudi očeta Danila, saj mu še vedno rad priskoči na pomoč. (sc)

ZAGRADEC - Pobuda združenja Girasoli

Keramika in antične boginje ob čarobnem ognju

V petek in soboto so v Zagradcu gradili svojevrstno peč iz steklenic, v nedeljo so z njim ustvarili keramične izdelke med prijetnim večernim druženjem (*foto Damjan@N*). Pobuda antropozofskega združenja Girasoli je zaživila na turistični kmetiji Milič, v nedeljo je po začetnem dežju stekla uspešno. Tržaško združenje so leta 1994 ustanovili prostovoljci ter starši duševno prizadetih otrok, ukvarja se pretežno z vzgojnimi in terapevtskimi dejavnostmi. Že nekaj let je združenje dejavno tudi v Repnu, kjer so zaživeli različne dejavnosti.

Izdelki so nastali v okviru kiparske delavnice za gojence tržaškega ne-profitnega združenja v repenskem ateljeju, tema so bile »antične boginje«. Ustvarjalci so jih priklicali z oblikovanjem, »s prsti v ilovici smo jih iskali in one so se nam radodarno ponudile,« pravijo organizatorji. Boginje so se na-

posled izoblikovale: nekatere so občudovale nebo, druge so zrle v zemljo, trete so še spale. Pri Miličevih v Zagradcu so zgradili peč iz steklenic, skupaj jih je držala zmes peska in ilovice. Polena so v nedeljo gorela do temperature 900 stopinj, peko sta vodili keramičarki Rosi Ghielmini iz Švice in Maria Teresa Frizzarin iz Turina.

Udeleženci so se nove izkušnje vesili. »To je bila zelo močna izkušnja, presunile so me iskrice, ki so skakale iz dimnika v temi noči,« je dejal eden od gojencev. »Peč je bila občasno podobna vulkanu,« je povedal nekdo drug, neka prostovoljka pa je v očeh otroka videla »neskončno presenečenje«. Njena sodelavka je ocenila, da je najlepši trenutek napočil takrat, ko so se vsi zbrali okoli peči v nočni tišini in se nato zabilo ob poslušanju čarobnega sardinškega petja.

PADRIČE - Kljub slabemu vremenu veselo

Praznovanje zavetnikov v domu starejših Ieralla

God zavetnikov, sv. Ane in Joahina, Marijinih staršev, torej Jezusovih nonotov, v Domu starejših občanov Livia Ieralla na Padričah vsako leto slovesno praznujemo. In sicer na velikem vrtu, za to priliko okrašenim s cvetjem in barvnimi zastavicami. Tudi letos so vrt pripravili in se ozirali v nebo: bo vreme lepo?

Ne, vreme je bilo vse prej kot lepo. Lilo je kot iz škafa. Zato smo imeli slovesno mašo v razširjeni kapeli, kamor so postavili kipe zavetnikov z Marijo še deklico.

Somaševal je generalni vikar za tržaško škofijo msgr. Pier Emilio Salvade z nekaterimi duhovniki (med temi dva gosti Doma, bazovski župnik ter diakon). Izrekel nam je škofove pozdrave, mašo pa je pozivljalo lepo petje zbora iz župnije sv. Marka Evangelista.

Po maši se je predsednik Doma zahvalil vsem prisotnim, zlasti sorodnikom in prijateljem gostov, vaščanom in z ravnateljico Doma izročil denarne nagrade trem štu-

dentom, otrokom personala (eno je dobila Slovenka – v Domu nas je kar precej Slovencev med gosti, osebjem in prostovoljci) ter naznani, da so ustanovili Zvezo prostovoljcev »Prijatelji Doma Ieralla«, kateri se lahko pridruži vsak, ki je pravljil omiliti osamelost starejših oseb.

Namesto na vrtu so nas čakale belo pogrnjene mize ob stenah dolgih hodnikov. Osebje Doma je nosilo pladnje, polne raznih hladnih jedi in krožnike polne slaščic. Na mizah so stale steklenice z brezalkoholnimi pičami.

V večji so pripravili Sejem od gostov pobaranjih koristnih predmetov, knjig itd. Izkupiček je namenjen Misijonu tržaške škofije Iriamuraj v Keniji.

Ob koncu so še izžrebali liste loterije za Barcolano, katere se udeležijo nekateri izmed naših gostov.

Zavetnikov se je kljub dežu zaključil v veselju.

N.M. in N.S.

PREBENEG - Društvo J. Rapotec organiziralo štiridnevno šagro

V znamenju dobre volje, glasbe, plesa, jedeče in dežja

Organizatorji šagre v Prebenegu

FOTO DAMJ@N

Kulturno društvo J. Rapotec iz Prebenega je bilo v zadnjih dneh zelo dejavno. Preteklega 25. julija so v parku Prebeneg v sodelovanju z Društvom France Prešeren v Bojnjcu pripravili koncert Dalmatinskih klap. Preteldi konec tedna pa so pripravili šagro, ki jo je nekoliko pokvarilo deževno vreme.

V petek zvečer je organizatorjem vreme nagajalo, a kljub temu je bilo kar nekaj obiskovalcev. V soboto zvečer je bilo pestro in zabavno, saj so za dobro vzdušje skrbeli Primorski fantje. Šagro je še toliko bolj zabavno naredilo lepo in toplo poletno vreme, ki je v Prebeneg privabilo lepo število obiskovalcev.

Povsem drugačno podobo pa je imel Prebeneg v nedeljo zvečer, ko je deževalo, za nameček pa se je tudi zelo ohladilo. Organizatorji so bili prisiljeni odpovedati predvideni nastop glasbene skupine. Z včerajšnjim lepim večerom in glasbo, ki je vabila na plesišče, pa se je štiridnevna šagra zaključila. (sc)

Včeraj danes

Danes, TOREK, 5. avgusta 2014

MARIJA

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.29
- Dolžina dneva 14.36 - Luna vzide ob 15.24 in zatone ob 1.14.

Jutri, SREDA, 6. avgusta 2014

LJUBO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,7 stopinje C, zračni tlak 1012,7 mb ustaljen, vlaga 78-odstotna, brezvetrje, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 24,8 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 4.,
do sobote, 9. avgusta 2014:
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 - 040 639042, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. S. Giusto 1 - 040 308982.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Gajrolo.

Kino

ARISTON - 18.45, 21.15 »Thermae Romae«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.15, 20.15 »Gebo e l'ombra«; 21.45 »Blue Valentine«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.10, 20.00 »Mai così vicini«; 16.30, 20.10, 21.45 »Una notte in giallo«.

tmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK

sprejemanja
malih oglasov proti plačilu
osmrtnice, zahvale, sožalja,
čestitke v okvirčku,
mali oglasi v okvirčku,
oglasi društev in
organizacij v okvirčku
ponedeljek - petek
10.00 - 14.00
sobota zaprto

Tel. 800.912.775
e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Montecchi 6
II. nadstropje - TRST

GIOTTO MULTISALA 2 - 18.10 »Rompicapo a New York«; 21.40 »In ordine di sparizione«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'oriente«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00, 20.15

»22 Jump Street: Mladenci na faksu«; 16.00 »Avioni 2: V akciji«; 17.20 »Avioni 2: V akciji 3D«; 16.20, 19.00, 21.00 »Herkules«; 18.20 »Kako izuriti svojega zmaja 2«; 16.30 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 16.05, 20.30 »Pa ne že spet ti!«; 16.50 »Transformerji: doba izumrtja«; 20.00 »Varuh galaksije«; 18.40, 21.10 »Varuh galaksije 3D«; 18.15, 20.45 »Zora planeta opic«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Aspirante vedovo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 21.10 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 2: 16.20, 18.30, 20.30 »Disney's Maleficent«; 16.45 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 20.00, 21.15 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 17.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.30, 19.15, 22.10 »22 Jump Street«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 18.30, 20.45, 21.40 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 17.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; 16.30 »Il magico mondo di Oz«; 16.40, 19.05, 21.30 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.20, 19.00, 20.40, 21.40 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 17.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; 16.30 »Disney's Maleficent«; 19.30, 21.45 »Tutte contro lui«; 16.20 »Provetta d'amore«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 2: 17.15, 19.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 20.00 »Carmen«; Dvorana 3: 18.10, 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.15 »Anarchia - La notte del giudizio«; Dvorana 5: 18.00, 22.15 »Una notte in giallo«; 20.00 »Per qualche dollaro in più«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah in v ponedeljek, 18. avgusta. Po uk se bo pričel v četrtek, 11. septembra.

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA obvešča, da bo šola do vključno sobote, 23. avgusta, odprtja od ponedeljka do petka, od 7.30 do 13.30.

SKLAD MITJA ČUK - »Ponavljajmo skupaj... matematiko«, ponavljanje snovi in priprava na šolsko leto 2014/2015 ter pomoč pri pisanju na log. Od 25. do 29. avgusta, 9.00-13.00 (za dijake, ki so zaključili srednjo šolo). Od 1. do 5. septembra, 9.00-13.00 (za dijake, ki so zaključili osnovno šolo). Omejeno število udeležencev. Info in prijave na tel. št. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00).

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMSKEK sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 30. avgusta.

Izleti

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira potovanje v Lurd in na Azurino obalo od 20. do 24. avgusta. Imamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

KRU.T obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci, od 24. avgusta do 3. septembra, z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje. Informacije in prijave na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8, II. nad. Tel. št. 040-360072 od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

Alice in Gregorju se je pridružila mala

Gaja

Bodoči odbojkarici želimo veliko sreče v življenju

vsi slogaši

Danes jih naš

*Pavel
70 slavi.*

Našemu zvočnemu mojstru želimo še nešteto srečnih dni

prav vsi pri Stu ledi

Čestitke

Ob prihodu male GAJE želimo novorojenki, Alice in Gregorju vso srečo. Sokolovci.

Obvestila

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporočata, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizzetti 3. Urnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30; sreda 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360srl@gmail.com.

KMEČKA ZVEZA, v sodelovanju z Občino Dolina, Konzorcijem olja Tergeste DOP, Kmetijsko svetovalno službo KGZ Nova Gorica in ZKB prireja danes, 5. avgusta, ob 19. uri v dvorani Občinskega sveta v Dolini srečanje na temo: »Oljčna muha - opazovanje in varstvo«. Sodelujejo: Irena Vrhovnik, Natascia Riggini in Dino Sturman. Vabljeni!

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo v sredo, 6. avgusta, ob 11. uri seja občinskega sveta.

KRU.T obvešča, da bodo društveni prostori do četrtega, 7. avgusta, odprti od 9. do 13. ure. V petek, 8. avgusta, in od 11. do 15. avgusta bodo prostori zaprti. Z 18. avgustom, bo resepcija na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, (2. nad.) delovala s poletnim urnikom: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure in ob torkih in četrtkih od 15. do 17. ure. Tudi za sprejemanje prostovoljnih prispevkov večja isti urnik.

ASD PRIMOREC prireja od 8. do 10. avgusta športni praznik na nogometnem igrišču v Trebišah.

VAŠKE ORGANIZACIJE NA PROSEKU vabijo proizvajalce, ki želijo razstavljati in prodajati vino Prosekar proizvedenemu po izvornem načinu na prazniku sv. Martina na Proseku, da se prijavijo v tajništvu rajonskega sveta na Proseku do 8. avgusta. Tel. št. 040-225956 ali na primacircoscrizioni@comune.trieste.it.

Darujte za sklad
Bubnič Magajna
www.primorski.eu/bubnicmagajna/

SRENJA BOLJUNEC vabi zainteresirane člane, da vložijo prošnjo za sečnjo drvi na Sv. Mihaelu, ki se bo predvidoma začela v mesecu avgustu. Prošnje na sedežu Srenje ob torkih, od 9. do 12. ure.

SV. LOVRENC NA JEZERU vabi v nedeljo, 10. avgusta, k slovensi sv. maši ob prilikli zavetnika, ki jo bo daroval msgr. Franc Vončina. Pel bo cerkveni MePZ France Gačnik iz Stranj, pod vodstvom g. Krtja Dominika. Po sv. maši bo srečelov in družabnost.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 29. avgusta odprtja s poletnim urnikom: ponedeljek, sreda in petek 8.00-16.00; torek in četrtek 11.00-19.00. Od 11. do 14. avgusta bo zaprta zaradi dopusta.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiki do 12. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo od 11. do 15. avgusta.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo zaprta zaradi dopusta do 20. avgusta.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Trstu zaprt zaradi dopusta do 22. avgusta.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce, v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb, bodo od 26. do 30. avgusta na Livku pri Kobariju. Za udeležence iz tržaške občine bo odhod avtobusa iz železniške postaje v Sežani ob 8. uri, za goriške občane na parkirišču, v bližini krožišča v Rožni dolini, ob 8.40. Zadnji dan ob 11.00 bodo otroci sprejeli starše s predstavijo delavnic, sledi odhod. Prijave zbiramo na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel./faks 040-635626, info@zskd.eu.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nastičnih taboriščih obvešča, da bo urad, Ul. Rio Primario 1, zaprt do 31. avgusta.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom Općine, obvešča cenjene bralce, da bo avgusta zaprta.

NSK - ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, sporoča, da bo do 31. avgusta, zaprt. Od ponedeljka, 1. septembra, bo ponovno odprt po občajnem urniku.

VZPI - ANPI sporoča, da bo Pokrajinski urad na Trgu Stare Mitnice (Largo Barriera Vecchia 15) avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na tel. št. 040-661088.

WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošča«, ki se bo odvijal v Medji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

</div

SLOVENIJA - Za zdaj ustanovljene štiri poslanske skupine, ostale imajo čas do petka

Konec tedna začetek posvetovanj o mandatarju pri Borutu Pahorju

Najverjetnejši mandatar Miro Cerar medtem nadaljuje koalicijska pogajanja s štirimi strankami

LJUBLJANA - Po petkovi izvolitvi Milana Brgleza za predsednika DZ so bile v parlamentu tudi že ustanovljene štiri poslanske skupine, in sicer SMC, SD, NSI in ZaAB. Preostale stranke, izvoljene v DZ, imajo za formiranje poslanskih skupin čas do petka. Takrat bi se lahko že začela tudi posvetovanja poslanskih skupin pri predsedniku republike Borutu Pahorju.

Vodja poslanske skupine SMC je v petek postala Simona Kustec Lipicer, sicer podpredsednica stranke, prva namestnica vodje pri Lilijsko Kozlovič. O drugem na mestniku vodje bodo v SMC glasovali v naslednjih dneh. Poslance SD bo še naprej vodil Matjaž Han, njegova namestnica pa je postala novoizvoljena poslanka Andreja Katič. Z vodenjem poslanske skupine NSI bo nadaljeval Matej Tonin, njegova namestnica bo Iva Dimic. Vodja poslanske skupine ZaAB ostaja Jani Moderndorfer, njegova namestnica pa bo predsednica ZaAB Alenka Bratušek. V SDS so pojasnili, da bodo poslansko skupino ustanovili v predvidenih rokih. Podobno je dejal tudi generalni sekretar DeSUS Branko Simonovič. Pri ZL pa so pojasnili, da bo poslanska skupina predvidoma formirana jutri.

Po uradni ustanovitvi poslanskih skupin bi se ob koncu tedna lahko tudi že začela posvetovanja pri predsedniku republike Pahorju. Pričakovati je, da se bo večina vodstev parlamentarnih strank strinjala s predlogom, da kandidat za mandatarja postane Miro Cerar kot predsednik SMC, torej stranke, ki je zmagala na volitvah.

Cerar bo v drugi polovici tedna tudi nadaljeval pogovore s potencialnimi koalicijskimi partnerji. V igri za vstop v koalicijo s SMC ostajojo štiri stranke: DeSUS, SD, NSI in ZaAB. Stranka SDS kot edina povabila v koalicijo ni dobila, v ZL pa so se že odločili, da bodo delovali v opoziciji.

DeSUS si bo očitno še pred kadrovskim oblikovanjem prihodnje vlade skušal zagotoviti, da bi koalicijska pogodba v največji možni meri vsebovala tudi njegove zahteve, povezane s položajem starejših. V SD so osnutek označili kot primeren za nadaljnjo obravnavo, a v njem pogrešajo ukrepe za socialno državo. Na drugi strani v NSI vztrajajo pri svojih zahtehah glede gospodarskih spodbud, privatizacije in prenove trga dela. Konkretni ukrepi za zagon gospodarstva so v osnutku koalicijske po-

godbe pogrešali tudi v ZaAB.

Konkretizirane pripombe k osnutku koalicijske pogodbe bodo potencialni partnerji Cerarju posredovali najkasneje danes. Razen navedenih, dokaj splošnih programskih usmeritev, pogajalskih izhodišč pred nadaljevanjem pogovorov ne razkrivajo, izjemo NSI, ki je na včerajšnji novinarski konferenci ponovno izpostavila potrebo po reformno naravnani koalicijski pogodbi in opredelila tudi nekatere konkretne predloge.

Predseduječi SD Dejan Židan nad takšno poteko NSI ni bil navdušen. Kot je dejal v izjavi, ki so jo posredovali iz SD, se potencialni partnerji v koalicijskih pogajanjih včasih tudi trdo pogajajo, vendar pa javnosti svojih stališč ne sporočajo, saj se je potem težje usklajevati. Če katera od strank torej javno predstavi razmeroma trda stališča, bi lahko to pomenilo, da s pogajanjem ne misli povsem resno, je povedal Židan.

Ustanovna seja novega sklica državnega zbora

DRŽAVNI ZBOR

GLEDALIŠČE - Slovenski gledališčniki prvič na Finsku

Drama z večkrat nagrajeno Ponorelo lokomotivo na Finsku

TAMPERE - SNG Drama Ljubljana tokrat z večkrat nagrajeno predstavo Ponorela lokomotiva v režiji Jerneja Lorencija gostuje na 46. finskem gledališkem festivalu Tamperese Teatterikesa. S Ponorelo lokomotivo, ki bo na sprednu danes in jutri, se Slovenija na tem festivalu predstavlja prvič. »Uprioritev Ponorela lokomotiva klasično dramaturško zgodbo pripoveduje na drzen in predvsem svojevrsten način. Nedokončana Witkiewiczeva mojstrovina je v uprizoritvi SNG Drama Ljubljana z le nekaj odrskimi elementi postavila pozornost na zgodbo samo in na intenzivnost predstave, ki jo mojstrsko gradijo igralci,« so predstavili napovedali selektorji festivala in člani umetniškega odbora. Pred mednarodnim občinstvom bodo dvakrat nastopili Janez Škof, Aljaž Jovanovič, Maja Sever, Tina Vrbanjak, Matija Rozman, Nina Ivanišin, Petra Govc, Zvone Hribar, Gorazd Logar, Andrej Nahtigal, Katja Levstik in Giovannino Raffanelli.

Od premiere septembra 2012 je Ponorela lokomotiva prejela pomembne domače nagrade in priznanja, med drugim tudi veliko nagrado Boršnikovega srečanja. SNG Drama je s predstavo gostovala že na številnih festivalih, med drugim tudi v Zagrebu in Sofiji, oktobra

pa jo čaka še gledališki forum Teart v Minsku, so sporočili iz gledališča.

V ospredju predstave je zgodba o strojevodji (Škof) in kurjaču (Jovanovič), ki ju žene nenavadna in skrivnostna strast, da bi z nezaslišano hitrostjo pognaла svojo parno lokomotivo čez vse razumne omejitve, postaje in signale. Rada bi doživel vznemirljivi vrhunc hitrosti in zanosa. Izkaže pa se, da nista navadna železničarja, temveč razvilita zločincu, ki sta se izmagnila roki pravice. Njun nevarni eksperiment pokvarijo potniki, ki bi radi ustavili drveči vlak. Tako se nori poskus izkusiti katastrofo metafizičnih dimenij sprevrže v »navadno« železniško nesrečo.

Letošnji mednarodni gledališki festival v Tampereju si zastavlja vprašanje, kaj označuje finsko gledališče. Skozi izbor uprioritev bodo skušali ujeti »finskost« - lastnost, ki naj bi označevala predvsem dinamičnost in kompleksnost finskega gledališča v stremljenju ustvarjanja platforme za raznolikost in kontradiktornost ustvarjalnih glasov. Poleg najboljših domačih uprioritev bo festival gostil uprioritev iz Turčije, Nizozemske, Kanade, Estonije in Slovenije.

OKOLJSKA RAZISKAVA - Z zmanjšanjem porabe mesa do občutnega zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov

Zemlja nam bi bila hvaležna

Naša mediteranska prehrana pristeve skoraj obvezno zraven, testenin, pizze in solat še velike količine mesa. Ampak če bi se prebivalci celega sveta odločili, da prenehamo jesti meso in postali vegani, bi s to spremembo vsaj razpolovili izpuste toplogrednih plinov, ki jih povzroča naša trenutna prehrana. Tovrstne spremembe bi odločilno prispevale k upočasnitvi škodljivih učinkov podnebnih sprememb.

To tezo utemeljuje znanstvena študija z Univerzo v Oxfordu, objavljena v reviji »Climate change«, ki je prvič količinsko izračunalna zmanjšanje toplogrednih plinov s primerjanjem prehrane 55.000 ljudi med mesojedci, ljudmi, ki ne jedo mesa, ampak ribe, vegetarijanci in vegani starimi od 20 do 79 let. Znanstveniki so z množičnim »screeningom« raziskali emisijo škodljivih plinov za vsako od 94 posabljenih živil, tako da so dobili točne parametre za vsako prehrano.

Raziskava se je zaključila z ugotovijo, da so mesojedci odgovorni za vsaj dvojno emisijo toplogrednih plinov v primerjavi z vegani. To se dogaja, ker proizvodnja živil živalskega izvora (vključno

mleka, mlečnih izdelkov in jajc), proizvaja več ogljikovega dioksida (CO_2) in drugih snovi, ki so odgovorne za hitre podnebne spremembe v zadnjih desetletjih.

Tudi tovarniške kmetije proizvajajo ogromne količine toplogrednih plinov, enako tudi prevoz in skladiščenje hrane. Ampak predvsem metan, ki ga proizvajamo z intenzivno rejo živila za živilsko industrijo, najbolj vpliva na svetovni »carbonic footprint« - ogljikov odtis, ki označuje človekove in nečlovekove dejavnosti.

Proizvodnja govedine je med vsemi tista, ki potabi več vode, zemlje in gnojil ter proizvaja največ toplogrednih plinov v primerjavi s porabljenimi kalorijami. S to raziskavo je postal prvič jasno, da je toplogredni učinek govedine v primerjavi z drugimi živilskimi proizvodi resnično najvišji. Avtorji raziskave dokazujo, da za proizvodnjo govedine potrebuje 11-krat več vode in 6-krat več dušikovega gnojila, kot za proizvodnjo drugih vrst mesa.

»Izračunati okoljske vplive različnih kategorij živil je velik izziv za svetovno trajnost. Tukaj smo količinsko opredelili vpliv mesne proizvodnje na

zemljišče, vodo za namakanje in na dušik krme. Te ocene smo kasneje združili z ocenami emisij toplogrednih plinov v celotnem živiljenjskem ciklu živali in to ponovili za vsako od glavnih kategorij proizvodov živilskega izvora v prehrani prebivalcev Združenih držav Amerike. Naši rezultati kažejo, da so okoljski stroški pri porabljeni energiji za pridelovanje mlečnih izdelkov, perutnine, svinjskega mesa in jajc med seboj primerljivi, vsekakor pa presestljivo nižji od okoljskih stroškov govedine,« pojasnjuje raziskovalci. Ekipa je izračunala tudi, da prideva krompirja, pšenice in riža zahteva v povprečju od 2 do 6 krat manj sredstev na porabljen kalorijo, kot porabljen kalorija za proizvodnjo mesa.

Če hočemo biti res natančni, študija potrjuje, da tisti, ki radi jedo veliko zrezkov in pršuta, proizvajajo 7,9 kilogramov ogljikovega dioksida na dan, v primerjavi s 4,6 kilogrami dioksida tistih, ki jedo samo ribe, s 3,8 kilogrami dioksida vegetarijanov in 2,89 kilogrami dioksida veganov. Tako postane precej jasno, da »zmanjšanje porabe mesa lahko v veliki meri pomagala zmanjšati količino toplogred-

Bencin v Sloveniji cenejši, dizel dražji

LJUBLJANA - Cene naftnih derivativov so se opopolči spremenile. Neosvinčeni 95-oktanski bencin se je pocenil za 1,5 centa na 1,463 evra in 100-oktanski bencin za 1,9 centa na 1,497 evra za liter, medtem ko se je dizelsko gorivo podražilo za 0,9 centa na 1,365 evra. Zvišala se je tudi cena kurilnega olja, in sicer za 1,1 centa na 1,031 evra za liter. Cene naftnih derivativov v Sloveniji se določajo skladno z vladno uredbo, po metodologiji, ki temelji na gibanju cen naftnih derivativov na svetovnem trgu in na gibanju tečaja dolar-evro. Modelske cene se izračunavajo na podlagi 14-dnevnih povprečij.

Drzni tat izkoristil nepazljivost prodajalke

LJUBLJANA - Policisti so obravnavali drzno tativno v prodajalni na območju nakupovalnega centra v Ljubljani. O tativni so policisti obvestili v soboto okoli devetih zvečer. Po informacijah Policijske uprave Ljubljana sta v prodajalno vstopila moški in ženska, moški z angleškim naglasom pa je prodajalko pri prodajnem pultu prosil, če mu lahko bankovce nižje vrednosti zamenja za en bankovec za 50 evrov s slovenskimi serijskimi številkami. Medtem ko je prodajalka iskala primeren bankovec, se je moški ponudil, da ga lahko poišče sam. Prodajalka mu je to dovolila, moški pa je izkoristil njen nepazljivost in vzel več bankovcev za 50 evrov.

Na Korenskem sedlu umrl avstrijski motorist

KRANJSKA GORA - Na Korenskem sedlu se je v nedeljo okoli 14. ure zgodila prometna nesreča, v kateri je umrl 47-letni voznik motorne kolesa iz Avstrije. Nesrečo je povzročil 39-letni Domžalčan, ki je z osebnim avtomobilom izsilil prednost pred motoristom, ko se je peljal iz Podkoren proti Korenskemu sedlu. Povzročitelj ni bil pod vplivom alkohola, tako kot tudi njegova potnika v avtomobilu pa v nesreči ni bil poškodovan, so sporočili iz policijske uprave Kranj.o.

Zaradi nesreče je cesta Podkoren - Korensko sedlo s slovenske in avstrijske strani zaprt za promet do 17. ure.

nih plinov, izpuščenih v ozračje.«

Če pa hočemo izvedeti točno, kako bi to potekalo in koliko bi vplivalo na okolje, nam delovna skupina pojasnjuje, da če bi se nenadoma vsi prebivalci Združenih držav Amerike odločili, da postanejo vegetarijanci, bi bil učinek na podnebje primerljiv z odstranitvijo 46 milijonov avtomobilov s cest. Medtem ko bi zadostovalo le delno znižanje globalne porabe govejega mesa za 90-odstotno zmanjšanje mase emisij toplogrednih plinov, ki jih povzročajo kmetijske dejavnosti.

Glede na poročilo je okoli 40 odstotkov celotne površine ZDA trenutno namenjenih pridelavi proizvodov živilskega izvora, vključno s potrebno zemljo za pašo, kot tudi za proizvodnjo pridelkov za krmo. Večji del te zemlje bi lahko namenili za pridelke, ki so direktno potrošni material za ljudi in ki zahteva manj virov na kalorijo.

Premislimo torej naslednjič, ko gremo k svojemu mesaru. Ali lahko svoje tedensko uživanje mesa tudi sami delno zmanjšamo? Če bomo, nam bo Zemlja gotovo hvaležna!

Helena Pertot

Primorski KRIŽ KRAZ

št. 2

Posebna priloga Primorskega dnevnika

Torek, 5. avgusta 2014

SLIKOVNA KRIŽANKA *1

MEDNARODNA IGRALNIKA DELAVNICA V LONJERIU	ITALIJANSKI IGRALEC IN PEVEC RANIERI	BRAZILSKO VELMESTO (KRAJSKE)	VISJI UKAZ ODREDBA	ŠPANSKO ŽENSKO IME	GRŠKA BOGINJA NESREĆE
USPEŠNICA ITALIJANSKE PVEKE GIANNE NANNINI	URAD JUDOVSKEGA DUHOVNIKA	TOMAŽ SIMČIČ	ZADNJE PREDIVNO MESTO V DALMACIJI	ITALIJANSKI SPOLNIK ALJOŠA REBULA	ŽELEZNIKA PROGA, TRAČNICA
REKA, NAJUGU ŠKOTIKE	ZELO MOČNO RAZSTRELEVO	PODROČJA POD VLADAVINO ARABSKIH KNEZOV	ITALIJANSKA IN FRANCOSKA NIKANICA	KRAJ PRIORECU	

Pripravili:
Helena, Igor, Lako

Posnetek z rolkarske pritevide
na Opčinah (foto: Iako)

KRIŽanke, SLIKOVNE KRIŽanke, KVIZI, REBUSI in še kaj

Zaupajte izkušenosti!

SLOVARČEK - AMERICA = hit italijanske pevke Gianna Nannini iz leta 1979.
ESK = reka na jugu Škotske • TAR = kraj pri Poreču z velikim kampom Lanterna

Še ste v času brezkrnih poletnih počitnic, iščete oddih lahko izberete bivanje v pravkar obnovljenih sobah štirizvezdičnega hotela Vita, kjer se nahaja bazenski kompleks, bogat savna park, ala carte restavracija ter kavarna z bogatim izborom odličnih slăščic, ki nastajajo izpod rok naših mojstrov. Poletne počitnice se bodo v hotelih Term Dobrna odvijale zabavno, saj pripravljamo pester program dogajanja za vso družino, poletno glasbeno prireditev »Noč pod kostanji« (13. – 17.8.2014), doživetja s škratkom Vitkom, kjer najbolj uživajo prav otroci, starši pa si takrat lahko utrgajo trenutek zase.

POLETNA OSVEŽITEV V TERMAH DOBRNA

V Termah Dobrna, kraju z več kot 600-letno tradicijo, so prav vsi letni časi najlepši. Težko se je odločiti, kdaj si oči najbolj odpocijejo, duša zasij je stice zapoje od navdušenja. Prav gotovo pa je poletje čas, ko se ogromno obiskovalcev odloči za obisk kraja med obronki Paslega Kozjaka, nekateri zaplavajo v termalnih bazenih ali se prepustijo spretnim rokam naši maserjev, drugi se predajo kulinaričnim užitkom, veliko pa jih je, ki se sprehoodijo skozi prekrasen energijski zdraviliški park, ki nudi zavjetje pred vročino.

Vsi, ki v času brezkrnih poletnih počitnic, iščete oddih lahko izberete bivanje v pravkar obnovljenih sobah štirizvezdičnega hotela Vita, kjer se nahaja bazenski kompleks, bogat savna park, ala carte restavracija ter kavarna z bogatim izborom odličnih slăščic, ki nastajajo izpod rok naših mojstrov. Poletne počitnice se bodo v hotelih Term Dobrna odvijale zabavno, saj pripravljamo pester program dogajanja za vso družino, poletno glasbeno prireditev »Noč pod kostanji« (13. – 17.8.2014), doživetja s škratkom Vitkom, kjer najbolj uživajo prav otroci, starši pa si takrat lahko utrgajo trenutek zase.

BREZPLAČEN PREVOZ ZA UPOKOJENCE OD DOMA DO TERM DOBRNA IN NAZAJ

Paket Lepo je biti upokojenec že od 193,00 € na osebo, 5x polpenzion v hotelu Park*** z vključenim prevozom.
Pri bivanju 10 dni, 11. dan podarimo + brez doplačila za enoposteljno sobo!

POLETNI ODDIH

Že od 46,00 € na osebo na noč v hotelu Vita **** z vključenim polpenzionom, kopanjem v bazenih z zdravilno termalno vodo, animacijo za vso družino.
Do 2 otroka GRATIS.
Minimalno bivanje 2 noči, velja od 2.8. do 30.9.2014.

Terme Dobrna

Navdihujemo življenje
Terme Dobrna d.d., Dobrna 50, 3204 Dobrna, Slovenija
T: +386 3 78 08 110; F: +386 3 78 08 111; E: info@terme-dobrna.si; www.terme-dobrna.si

23. – 28.8. 26.9. – 3.10.
29.9. – 5.10.
Potovvalna agencija AURORA, ul. Milano 20, Trst
Tel. 040 631300

SLIKOVNA KRIZANKA - naša gledališka in filmska igralka *2010

SESTAVIL LAKO	ČAR, PRIVLAČNOST	STROJ ZAKAO OPRAVILO	ITALIJSKA PEVKA TERBALDI	OKUŠNA MORSKA RIBA	MERSKA ENOTA ZA TEŽO	ZAČETEK OTVORITVE	AM. PEVEC, MHISKEGA RODULOPEZ (GIORGIO)	NERDANI NABREŽANSKI ZUPAN BERGAMA (GIORGIO)	DROBNA LUKNUĆA VKOŽI	OPERNI SPEV	KRAJ PRIZIDRU	KRAJ PRIOPADU
AFRIŠKA DRŽAVA Z.GL. MESTOM RABAT	BOJNI STRUP					JAVNI GOVORNIK						
UMETNI PREKOP	SLOV. OPERNA PEVKA ITAL. REKA PAD (ORIG.)			GOROVE V CRNI GORI, NAD ŠAVNIKOM ... KARENINA	PRVA SLOVENSKA IGRAJAVA	OJDOPOV OČE NERDANJI AMERIŠKI ATLET	KRILO RIMSKE LEGUE ŠKOT. NOBE- LOVEC (JOHN)	BOLGARSKI LINGVIŠT (IVAN)	INDIANSKO PLEME VZDA			
NAJUŽNEJŠI DELUŽNE AMERIKE (DAMIJANA)						BRITANSKI GLASBENIK (BRIAN)	PRIPOVEDNA PISEM PLOŠČAD VGLEDALIŠTU					
NAŠA PROSVETNA DELAVKA (DAMIJANA)	ŽELEZOV OKSID	ANTON NOVACAN	POSOĐA ZA KEMIČNE POSUKE, DELAVEC POUČNIKU PREKAPNICA	DVORANA ZA PREDVJAJA- OBRED NJE FILMOV NA KONCU	IT. IGRAJAVA MALTAGLIATI							
FOTO: ARHIV PRIMOR- SLOVENSKI SKEGA DNEVNIKA CANIKAR	MAJVEČI AMERIŠKA FILMSKA IGRAJAVA TURNER	KANADSKI ROCK BAND PAPERKO SODIŠĆE	BERI PRIMOŠKI DNEVNIK (CIPRIAN)	AM. SLIKAR (GEORGE) IN SLIKAR (CIPRIAN)	AFRIŠKA AFRIČKA ANTILOPA AM. IGRAJAVA KELLY	AKORD NA ZAČETKU KAMVOLOM V DOBBERDOBU	PREPARAT, KI POSSEŠUJE KIPESNAV- LJANE	MESTO VIRAKU				
ITALIJSKI NOGOMETNI TRENER CASTAGNER	VISOKO ODLIKOVANJE	HITROBSEC CERKVENI SVEĆ.ZBOR	JUDOVSKI KRALJ	PRIMORSKI DNEVNIK, TVJU DNEVNIK	REKA V AVSTRII SPOJ ROKE STRUPOM	GLED. IGR- LECNAKOST NAŠ MESTNI ŠPORT. KLUB						
PREPVALKA JUŽNE BELGIJE	NAJVŠI VRH V PIRENEJU, V ŠPANIJI			BAKTERIJE PLAVALNI KLUB								
NASKOK, ATIKA				SKORAJ VSAKA NAŠA VASIMA S VOJ ... PADJIM	GLAVNO MESTO GANE		DEJANJE: URADNA LISTINA					

SLOVARČEK - ILARIO = italijanski nogometni trener Castagner • LEKOV = bolgarski lingvist • ORR = škotski strokovnjak za prehrano, nobelovec • RABA = rekkastrovnik • RADOVAN = slovenska operna pevka (Norina) • STARS = kanadska glasbena rock skupina

Osebnost na sliki v krizanke je naša gledališka in filmska igralka (rojena 1930, umrla 2008), ki je bila dolga leto članica Slovenskega stalnega gledališča Trst, kjer delovala vse do svoje upokojitve leta 1990. Odigrala le več kot 200 gledaliških in več deset filmskih vlog ter si za svoje delo leta 1991 priznala Borštnikov priznanje.

KRIŽANKA *17

VODORAVNO: 1. dan v tednu; 7. Zevsov sin, po smrti sodnik v grškem podzemljiju; 10. pre-

REŠITVY

roparski delfin; **29.** naravni čut živilih bitij; instinct; **31.** grlo v sredi; **32.** vas v zgoniški občini; **37.** ženska, ki večkrat posreduje drugim bolezen; **39.** kratica za organizacijo državnih izvoznih naft; **40.** letovišče ob Ženevskem jezeru, v Franciji; **41.** milinski žleb, po katerem teče voda za pogon mlina; **42.** drog, ki povezuje sprednji in zadnji del voza.
NAVIČNO: **1.** ruski čajni kuhalnik; **2.** otroški kos pohištva; **3.** trda, krhka kovina sivkastte barve; **4.** Talisova plijaca; **5.** jugoslovanski državnik (Josip Broz); **6.** začetnici ruskega pisarstva; **7.** italijanska služba za elektriko; **8.** igralec v gledališču; **9.** kabinet na vrhu telesa Čehova; **10.** ameriška vesoljska ladja za polete na Luno; **16.** jamaška glasba; **17.** poraz v boksu; **19.** ošabnost, objestnost; **23.** del večje celote, ki ima določeno samostojnost; **24.** kermiški znak za ekipi; **27.** slovenski pesnik, avtor zbirke Cvet pelina (Lojze); **28.** ameriški filmski igralec Pacino; **30.** oblačila določene družbene skupnosti; **32.** nesoglasje; **33.** madžarska površinska mera; **34.** ameriški filmski igralec (Donald); **35.** spopad med živalmi; **36.** tijelo avtomobila znamke Renaulta; **38.** naša namiznotreniška igralka Bržan, na sliki. (Iako)

Slikovna knjazka*
Vodoranvo: America, rabinat, T.S.,
otre, Esk, il, dinamit, emirati, non,
Domaći kvizi*
42. Sila, 44. Nemanja, 46. očak, 47.
toples; na sliki: Andrej Vogrič.

Slikovna križanka - naša gledališka in filmska igralka *2
Vodoravnno: Maroko, Trapani, iperit, Montecarlo Irpino; 4. v New Jersey;
seyu: 5. Edi Šelhaus; 6. Kačji pastir; 7. Jolka Milič; 8. v Terski dolini; 9. v

Laj, Patagonija, ala, Ota, rja, Eno,
ep, A.N., stroka, Mira Sardoč, Keke,
Evi, Tooker, Norwid, A.K., orden,
Križanka za stprnejše *6
Vodoravno: 1. korak, 6. tk, 8. mavnica, 10. A.B. 11. idealiteta, 13. kis,

gnu, stenograf, Stars, rasa, Ilario, Rado, Valonka, bacili, Aneto, spo- menik, napad, Akra, akt; *na sliki*: Mira Sardic
14. sinus, 15. laten, 18. Nom, 19. abota, 20. atom, 22. Var, 23. Tirana, 25. žt, 26. veba, 27. Er, 28. Atika, 30. rak, 31. OS, 32. trota, 34. kak, 36.

Simetrična križanka	J. K., 37. kamra, 38. Asad, 41. Azijka,
- naš nepozabni zborovodja *3	43. Are, 44. linal, 45. Nek, 46. Ank,
Vodoravno: 1. Kam, 4. Zaria, 9. Vertikalno: V-	47. vandal, 49. Noe, 50. hvala; na

Slikovna križanka - naš pesnik *7
Vodoravno: pika, Nik, ovum, Ava,
Laristan, oni, Etna, tiki taka, Ko-
buk, 28. Nikla, 30. Bari, 31. akna, 32.
nosta, 15. krt, 17. selo, 18. ea, 19.
atek, 21. pe, 22. Ir, 23. rimator, 25. to-
bak, 28. Nikla, 30. Bari, 31. akna, 32.

BE, 34. KAM, 35. Ura, 36. Iatio, 38. Fo, 39. R.P., 40. Pakistan, 42. Taras, 44. dileto, 45. Anita, 46. Aon; *na sli-* E.N. Estrada Cabriera, C.T., Ivo, ala, Sula, R.I.N., Miketa, Kosutini, V.O., kamp, Inter, Imperia, Mauro, sc., Arias, Ana, SIT, Al Bano, virilhost,

Simetrična križanka
- naš goriski športni delavec *4
Vodoravno: 1. tango, 6. Miami, 11.
Stalin, Atlanta, poroka, S.A., Ross;
na sliki: Miroslav Košuta.

na, 16. re, 17. krt, 19. hala, 20. STA,
21. Aero, 32. Bo, 24. Ahli, 25. rjavačka,
27. Iran, 28. vice, 29. Štarov, 31. to-
Rebus [7, 6]*9
ZE loža L ost nedra ME = zelo ža-
lostne drame.

Kombinacijska križanka *14
Vodoravno, 1. llik: Toledo, Avalon
mi, Are, ata, IG, revica, Akela; 2. llik:
blagost, Letonka, ag, Lear, žal, kr
ital, IF, nosnilna, Artaba; rešitev: Ta
mara Blažina.

A 9x9 grid puzzle featuring numbered squares and blacked-out areas. The numbers are as follows:

- Row 1: 1, 2, 3, 4, 5, 6 (blacked out), 7, 8, 9
- Row 2: 10, 11 (blacked out)
- Row 3: 12, 13 (blacked out), 14
- Row 4: 15, 16, 17 (blacked out)
- Row 5: 18, 19, 20, 21 (blacked out)
- Row 6: 22, 23, 24, 25 (blacked out)
- Row 7: 26, 27, 28 (blacked out)
- Row 8: 29, 30, 31 (blacked out), 32, 33, 34, 35, 36 (blacked out), 37, 38, 39, 40 (blacked out), 41, 42 (blacked out)

ZA NAJMLAJŠE

ALI STE VEDELI, da je pred 10 leti (2004)...

...**januarja** padel sklep na Tržaški občini, da na dnevu spomina ne bo slovenskega govornika. Po več dnevnih in žoženih polemikah pa so županov govor vendarle prebrali tudi v slovenščini.

...**februarja** umrl novinar in nekdanji odgovorni urednik Prijemnika dnevnika Jože Koren (na sliki). Rodil se je 10. maja v Velikih Laščah na Dolenjskem. Bil je odgovorni urednik našega dnevnika od 13. maja 1945 do 28. septembra 1945 in glavni urednik od 23. januarja 1974 do 24. maja 1983.

...**marta** Mila Sardoč prejela ob Švetovnem dnevu gledališča priznanje ZDUS za živiljenjsko delo in da je repentinški občinski svet sprejel sklep o vrnitvi imen vasi Repen in Col v izvirno obliko.

...**aprila** društvo v Nabrežini slovensko proslavljalo 110. obljetico rojstva Iga Grudina in da je bilo nad Doberdolskim jezerom odprtje Sprejemnega centra Gradina.

...**maja** Tržaška občina prepovedala koncert Tržaškega partizanskega pevskoga zbor na Goldoni-jevem trgu.

...**junija** bil na deželnih volitvah Riccardo Illy izvoljen za predsednika.

...**novembra** Tržaški partizanski pevski zbor v Zgoniku praznoval

lenten Vodnik proslavljalo 125.-letnico tabora in 100.-letnico prapor ter da je bil naš režiser Marko Sosič imenovan za selektorja Boršnikovega srečanja.

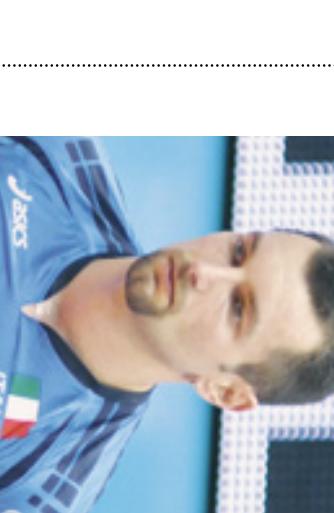
...**decembra** bila na Opčinah preglasitev naših najboljših športnikov. Med ženskami je zmagala Poletova kotalkarica Tanja Romano, med moškimi Gajin teniški igralec Aleš Plesničar, ekipno pa odbojnica Kontovela.

(Rubriko pripravil Loko)

V novem deželnem sevetu pa je bilo tudi pet slovenskih svetovalcev.

...**julija** bila v Trebřah proslava ob 90.-letnici Godbenega društva Viktor Parma.

...**avgusta** naš alpinist, novinar in pisatelj Dušan Jelinčič osvojil vrh osemisočaka Gscherbruma 2.

P	A	L	A
K	O	Z	K
K	R	O	A
L	O	R	I
K	A	J	S
K	A	J	K

Vlak izpiši manjkajoče črke risbic, ki jih je napisala naša sodelavka Helena. Če jih boš pravilno izpisal, boš v modnih kvadratkih dobil priimek (navpično) našega odličnega gorškega odbokarja, ki mu je ime Loris, kot je izpisano v četrti vrsti vodoravno. Loris (letnik 1979) je svojo blešečo kariero začel pri gorški Olympii. Bili je več let stalni član italijanske reprezentance in še sedaj igra v najvišji italijanski ligi.

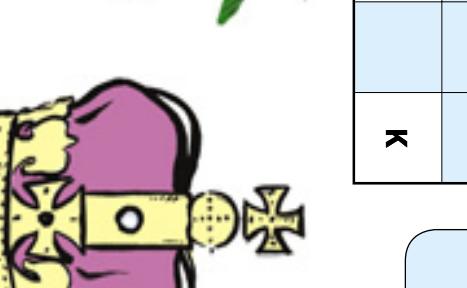
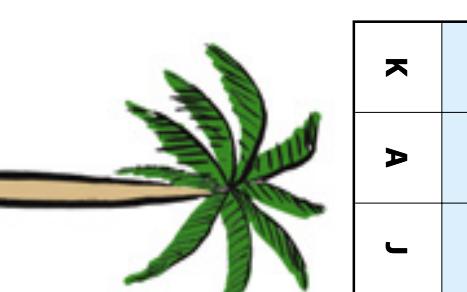

...**avgusta** umrl novinar in nekdanji odgovorni urednik Prijemnika dnevnika Jože Koren (na sliki).

...**septembra** Poletova kotalkarska Tanja Romano (na sliki) osvojil vrh dve zlati kolajni na evropskem prvenstvu v Trstu in da je gorški odbojkar Matej Černic postal z italijansko reprezentanco evropski privat.

...**oktobra** dolinsko društvo Valentini Vodnik proslavljalo 125.-letnico tabora in 100.-letnico prapor ter da je bil naš režiser Marko Sosič imenovan za selektorja Boršnikovega srečanja.

...**decembra** bila na Opčinah preglasitev naših najboljših športnikov. Med ženskami je zmagala Poletova kotalkarica Tanja Romano, med moškimi Gajin teniški igralec Aleš Plesničar, ekipno pa odbojnica Kontovela.

H.W.

KRALJ

p o h i š t v o

10 LETNICA DELOVANJA

IZREDNI POPUSTI RAZSTAVLJENEGA
POHŠTVA IN PO NAROČILU

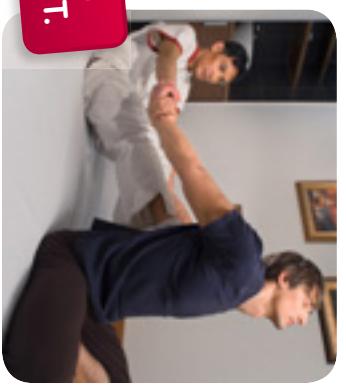
tel. 040.213579 • info@kralj.it

POLETNI ODDIH V TOPLICAH do 15. 09. 2014

Terme Zreče

LE ŠE NEKAJ
PROSTIH MEST.

CENA (po osebi na dan v dvoposteljni sobi):

HOTEL ATRIJ **** S

59,00 €

HOTEL VITAL ****

49,00 €

VILE TERME ZREČE****

42,00 €

Najkratši čas bivanja 4 dni / 3 noči.

Gabrovec, 24 - Tel. 040 229168

**SRBSKE
SPECIALITETE
IN TIPIČNE KRAŠKE JEDI**

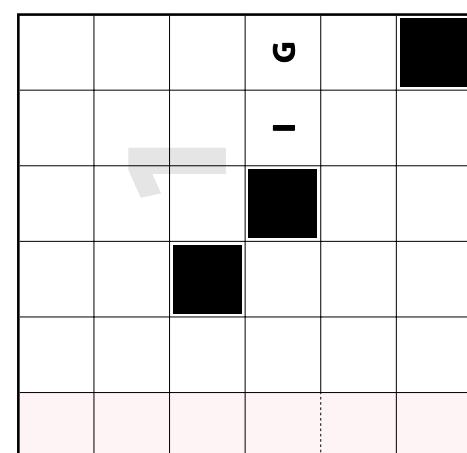
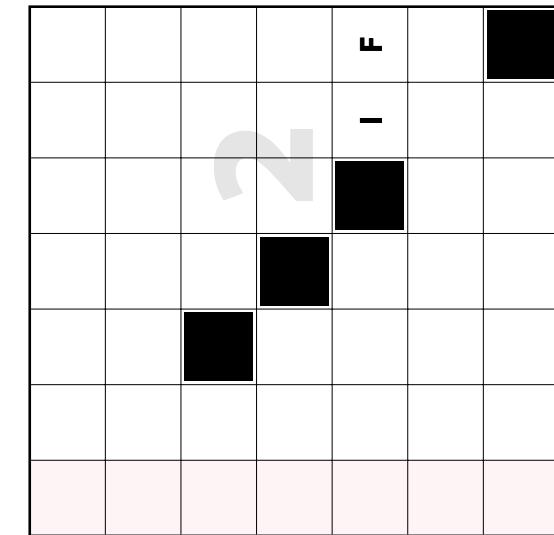
URNIK:
torek - nedelja
od 8.00 do 23.00
Ob ponedeljkih
zaprto.

Primorski dnevnik - torek, 5. avgusta 2014

ZA NAJMLAJŠE

DOMAČI KVIZI *5

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA *14

2. lik
AG, ARTABA, AT,
BLAGOST, GOL, IB,
ITAL, KRI, LAST, LEAR,
LEGATOR, LETONKA,
LNA, NOSNINA, ONEK,
SKARINA, TARIFA, ŽAL

1. lik
AKELA, AVALON,
ARE, ATA, AVE,
DORICA, ELA, IL, LA,
MI, ONEGA, OVITEK,
REVICA, TOLEDO

če boš v oba lika pravilno
razporedil besede (desno),
boš v prvem, v roza
pobarvani koloni dobil ime,
v drugem liku pa primik
naše parlamentarke na sliki.

Na sliki: naša parlamentarka, ki je bila
leta 2008 izvoljena za senatorko, leta
2013 pa za poslankino

1. Kaj je bil po poklicu naš pokojni
umetnik Robert Hilavaty?

- A = gasilec
B = kuhan
C = zobozdravnik

1 F

G

5. Kako je ime legendarnemu
slovenskemu fotoreportetu, ki je nekaj
let živel in delal v Trstu (slika 3)?

- A = Edi Šelhaus
B = Joco Znidarsič
C = Robi Jakomin

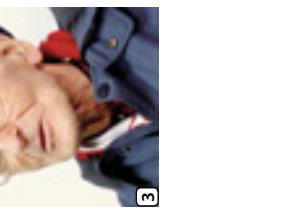

1

A = Darja Betocchi
B = Veronika Brecej
C = Jolka Milič

8. Kje se nahaja vas
doma znani kulturni
delavec Viljem Černo
(slika 5)?

- A = Reziji
B = v Kanalski dolini
C = v Terski dolini

3

SLIKOVNA KRIŽANKA - naš podjetnik in občinski odbornik *11

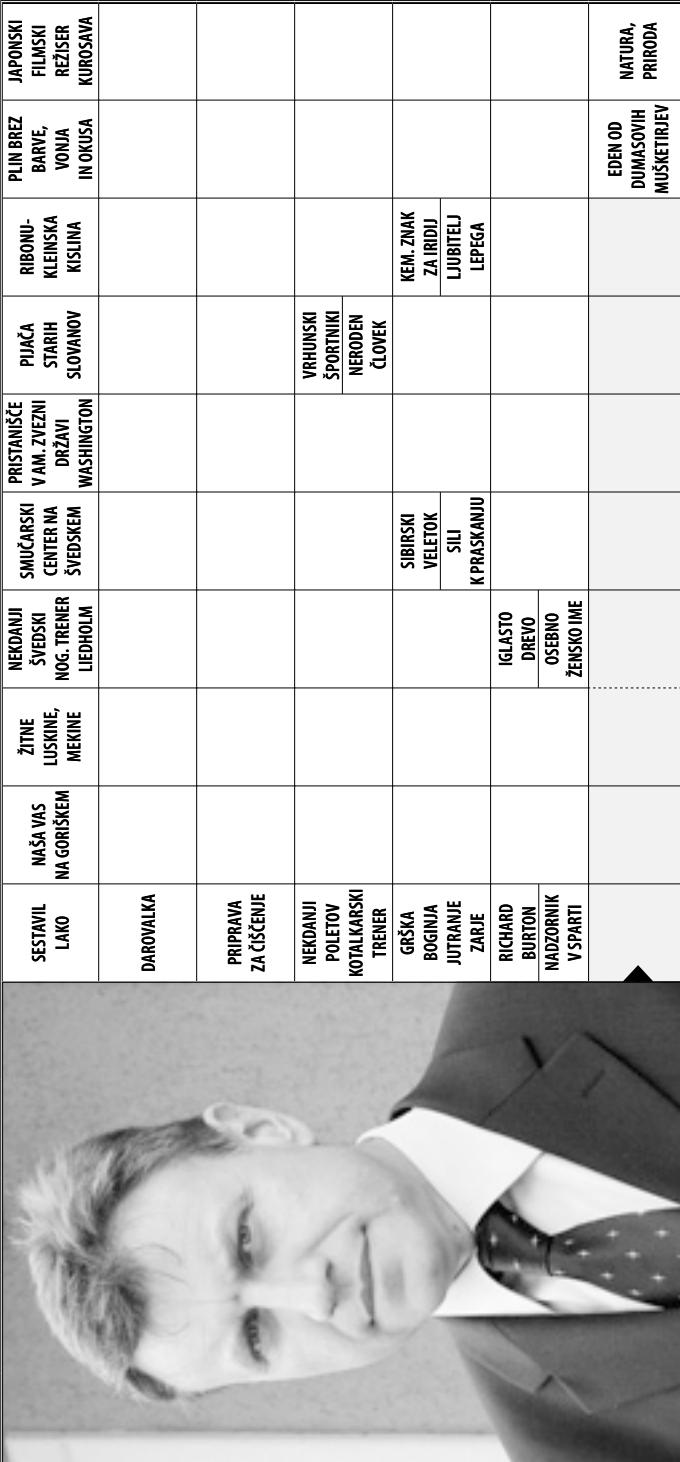

FOTO:	EVROPSKA DRŽAVA Z GL. MESTOM LISBONA	ODZIVNOST, OBNOVA	REKA V BOLGARIJU, DESNI PRITOK DONAVE	ITAL. NOBLEO-VEC(DARIO) DEDEBU ERAZEM	ABAKA NAPOL ŠVEDSKI NOGOMETNI AS (ZLATAN)	AM. KOMIK LAUREL TANČICA, PAJCOLAN
KAR SE PRISLUŽI Z DELOM,ZNANIEM NEKDANI TRŽSKI KOŠARKAR (RICKCARDO)					DALJE ODBORJE, VEK	KRAJPR POREČU ZGORNJI DEL STOPALA
NEKDANI TEŽKO ZDRAVILIVA BOLEZEN				GLAVNO MESTO MORAJSKE KIM NOVAK	MIIHA ARH ŠPANSKA PISATELJICA ... AVILSKA	
TEKSTILNI IZDELEK				ROJAK, DOMAČIN MESTONA KITAJSKEM		
SIRIEN JE ALI HRČENJE ŽLJE, BITJE SRCA				RAVEN, POVERJNA, GLADINA	STOPNJA PRIDEVNIKA IZVURNIK, EDINI IZVOD	
ZAČETEK GIMKANE				HENRY UNTON VASICA PRI REPNU	OSMI MESEC JUDOVSKEGA KOLEDARJA	TRŠA, DALJA DLAKA
SAMO-STONOST, NEDOVISHNOST					TANJA ROMANO OPRAVČILO	ANGL. PEVEC (BRIAN) PRVI MITOLOŠKI LETALEC
LJUDSKA NARODNA ARMIJA				IT. NOGOMETNI TRENER ARAŠSKI VOJSKO VODA		NEKDANI JUGOSLOVANSKI ATLET STEKIC
KULTURNE RASTLINE ISTE VRSTE				KRAJEVNA POSEBNOST ANNA OKA	RAZTOPINA ZA BELIJENJE PERLA LOŽE ABRAM	KOS PONIŠTVA
UMETNA TALNA OBLOGA						VEĽJA KOTANJA ZVODO, RIBNIK
OTOK VALEUTH					NAŠA IN SRBO-HRVAŠKA ČRNA	SULTANOV PISMENI UVAZ, RAZGLAS

Osebnost na sliki v križanki (letnik 1956) je naš nekdanji športnik in sedaj uspešen podjetnik ter odbornik Občine Trst. Obiskoval je slovenske šole in diplomiral iz ekonomije

SLIKOVNA KRIŽANKA - naš pesnik *7

A portrait photograph of a middle-aged man with a mustache, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a red tie. He is looking slightly to his left. The background is plain white.

FOTO: ARHIV PRIMOR- ŠKEGA DNEVNIKA	SEPTEMBER Z DRUGIM IMENOM	MOSKI, KI SE SPOLNO SAMOZADO- VOLJUE	ŠKOTSKA VLADARSKA RODBINA	OSEBNO ŽENSKO IME KATRAN
VRIJNJE ŽENSKO OBLAČILO				
MILANSKI NOGOMETNI KLUB				
NEKDANJI JADRANOV KOŠARKAR ČUK				
NAŠA NAM- ZNOTENIŠKA IGRALKA BRŽAN			OTOK V JADR. MORIU MASCAGNIJE- VA OPERA	
MOSKOST, NOŽATOST, ODOLOČNOST				
NEKDANJI Gvatemalski PREDSEDNIK				
CATA BREZ SAMO- GLASNIKOV			SL. PISATELJ ZORMAN SHAKESPEA- ROV KRALU	SL. TENISIČ- CA SREBOTNIK FIGURA, PODOBRA
	KRAJ NA PRIMORSKEM (PILEALNE OKROGLO STENE)	LIVO SEMOLIČ	ITAL. IGRAJKA ZOPPELLI LAURENCE OLIVIER	
ARISTOFANOVA KOMEDIJA		OKROGLO ŠTEVILO		
LENINOV NASLEDNIK				
SKLENITEV ZAKONSKIE ZVEZE				

SLOVARČEK - AAS = nekdanji norveški hitrostni dršlavec (Roald) italijanski sekretar KPI • ROOS = nemški silikar • SETA = slovenska Osebnost na sliki v krizanklje naš pesnik, pisatelj, prevajalec, novinar

• ARIAS = nekdanji predsednik Kostarike • LARISTAN = pokrajina v Iranu • NATTA = nekdanji prevajalka Oblak • SCAT = jazzovska tehnika petja • SIT = otok v Jadranškem morju

REBUS (4, 8, 5) *8
(H.W.)**REBUS (7, 6) *9**
(H.W.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						10		
							11	
							12	
							13	
							14	
							15	

KRIŽANKA - naša županja *10

VODORAVNO: 1. ime naše županje, na slikici; 7. priljek naše županje, na slikici; 10. glavno mesto province Adrar v Mavretaniji; 11. italijanska nikalnica; 12. nekdanji kanclejer ZRN (Konrad); 14. brezoblitna in neobdelana gmotja; 15. žuželka, ki boleče prič.

NAVPIČNO: 1. muha brez samoglasnikov; 2. užitna morska riba; 3. beležnica; 4. naša publicistka Suhadolc; 5. ameriška filmska igralka in pevka (Irene); 6. arabski žrebec; 8. španska filmska igralka Saastre; 9. naša pevka Janković; 12. začetnici našega pesnika Memolje; 13. uho brez samoglasnika. (lako)

Železnina Terčon**VSE ZA BAZEN**

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
WWW.FERRAMENTATERCON.IT

tecnoedile s.a.s.
TRST, UL. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

BREZPLAČNO PREIZKUSITI SVOJ SLUH**ČAKAMO VAS, DA PRIDETE**

TEST ODPORNOSTI PROTIPOTENJU
Uveljavljena metoda: stalno napajanje z vodo neposredno na kapljajoče vode nepravilno na aparat.

TEST ODPORNOSTI PROTIVLAGI
Uveljavljena metoda: aparat je popolnoma potopljen v vodo za 30 minut.

TEST ODPORNOSTI PROTIPOTOPIVNI
Uveljavljena metoda: aparat je popolnoma potopljen v vodo za 30 minut.

V slušnih aparatih, zgrajenih z nanotehnologijo WP, so vsi elektronski deli in ploščica popolnoma neviden in akustično prozoren ter 1000 krat tanjši od človeškega lasa.

VIDEM
Trg XX Settembre, 24 - tel. 0432 25463
URNIK: PONEDELJEK - SOBOTA 8.30-12.30 / 15.00-19.00

Podjetje MAICO vam nudi izredno majhne in vodoodporne aparate

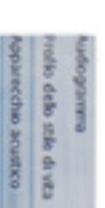
TEST ODPORNOSTI PROTIPOTENJU
Uveljavljena metoda: stalno napajanje z vodo nepravilno na aparat.

TEST ODPORNOSTI PROTIVLAGI
Uveljavljena metoda: aparat je popolnoma potopljen v vodo za 30 minut.

TEST ODPORNOSTI PROTIPOTOPIVNI
Uveljavljena metoda: aparat je popolnoma potopljen v vodo za 30 minut.

ZA SVOJO VARNOST PREIZKUSITE BREZPLAČNO SVOJ SLUH

Sluh je potreben za koncentracijo in pozornost tudi, ko vozimo. Koncentracija v avtu vključuje tako vid kot sluh. Če ne slíšimo dovolj dobro, je treba z večjo pozornostjo gledati često, kar pomeni, da se zahalka prej utrudimo in smo posledično bolj raztreseni. Ohraniti nadzor nad sluhom je pomembno, saj lahko takoj pogostog preprečimo tudi hude posledice! Čakamo vas na sedežih podjetja MAICO, da privede preizkusiti svoj sluh.

Gradbeni in industrijski stroji in oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

GORICA
Ulica Gen. Casicino, 5/a - Tel. 0481 539686
URNIK: PONEDELJEK - PETEK 9.00 - 13.00 / 14.00 - 18.00

TRŽIC
Ulica Nino Bixio, 3 - Tel. 0481 414262
URNIK: PONEDELJEK - PETEK 9.00 - 13.00 / 14.00 - 18.00

GORICA - Evropsko združenje in čezmejno sodelovanje

Premikov ni tudi zaradi mlačnosti članov komisij

Včerajšnje zasedanje skupščine v dvorani občinskega sveta v Gorici

Člani komisij Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS GO) naj bodo v svojem delu aktivni, predvsem pa prepričani v nujnost krepitve čezmejnega sodelovanja na Goriškem.

Na goriškem županstvu je včeraj zasedala skupščina EZTS na svoji deseti seji. Na predsedniškem mestu so potrdili Roberta Goloba in izvolili podpredsednika. To je postal Pierluigi Medeot, generalni tajnik goriške Trgovinske zbornice. Njun mandat bo dveletni. Opravili so tudi obračun do sedanjega dela in posebno pozornost namenili delovanju delovnih komisij. Potrjeni predsednik Golob je poudaril, da morajo komisije sestavljati člani, ki so prepričani v nujnost krepitve čezmejnega sodelovanja, ki si zanj prizadevajo in vanj verjamajo. Delo nekaterih komisij - predvsem komisije za zdravstvo! - je bilo doslej težavnno, saj niso bile sklepne zaradi odstopnosti članov, zlasti slovenskih. Zato je Bernard Spazzapan, koordinator komisije za zdravstvo, včeraj apeliral na tri župane, naj člane, ki niso pripravljeni na aktivno delo, na domestijo z novimi. Povedal je tudi, da so

mi neuspehi». Med te sodijo - po njegovi oceni - tudi vozli čezmejnega zdravstva, ki je vključeno med glavne programske smernice ETZS. »V zadnjih tednih so prisile na dan določene kritičnosti, vezane tudi na še obstoječe predpoklice, ki so prisotni tako med ljudmi kot med njihovimi javnimi predstavniki. Zato upoštevamo realnost takšno, kakršna je, in ne zanemarjamo problemov, za katere smo upali, da so že rešeni,« je opozoril in dodal, podobno kot ostali, da mora EZTS nadaljevati z delom bolj prepričano. »Uresničiti moramo vse cilje, ki smo si jih zadali na področju čezmejnega sodelovanja,« je poudaril Semolič, ki je zadovoljen z dosežki urbanistične komisije, za doseganje katerih je ključnega pomena strokovna opora fakultete za arhitekturo Tržaške univerze v Gorici in zvezce Confindustria, ki sta odločilno pripomogla k pripravi osnutka skupnega čezmejnega prostorskoga načrta. »Dobra praksa zunanje strokovne opore naj se razširi tudi na druge komisije, saj bomo le tako naše delo v EZTS opremili s prepotrebno strokovnostjo,« je prepričan.

Včerajšnje seje so se udeležili novo-goriški župan Matej Arčon, župan občine Šempeter-Vrtojba Milan Turk in goriški podžupan Roberto Sartori. V svojem obračunu opravljenega dela je direktorica EZTS Sandra Sodini spregovorila o treh projektnih sklopih, ki jih uresničujejo. Prvi zadeva ovrednotenje reke Soče, drugi uresničitev železniške povezave med Gorico in Novo Gorico, tretji je posvečen zdravstvu. S tem v zvezi je bilo povedano, da so še v teku pogovori o t.i. Hiši porodov, za katero upajo, da bodo na slovenski strani presegli dosedanje mlačnost.

Med zasedanjem so tudi odobrili finančni obračun EZTS, ki beleži ostanek 50.154 evrov. Člani skupščine in komisije EZTS za svoje delo ne prejemajo denarja.

ŠTANDREŽ

Aretacija pred mejo

v komisiji za zdravstvo pripravili tri projekte. »Dva se uspešno izvajata: s prvimi smo vzpostavili sodelovanje med psihiatričnimi službami na obeh straneh meje, z drugim si prizadevamo za vključevanje psihiatričnih bolnikov v svet dela. Tretji projekt najbolj zanima ljudi in je vezan na porodnišnico. Stvari so v tem primeru težje, saj je treba upoštevati veliko interesov, tudi zgodovinskih zadev, ki se so nakopile v letih. Zato imamo težave, ko moramo postaviti skupaj goriško zdravstveno podjetje, šempetrsko bolnišnico in zdravstveni dom v Novi Gorici. Ko govorimo o porodnišnic, gre seveda za kraj, kjer se ljudje rojevajo. Ob tem imamo tudi nekaj, kar se dogaja pred porodom in po njem. Iščemo soglasje, da bi prisli do konkretnih rezultatov,« je povedal in dodal, da bi se moral z novim odborom EZTS spremeniti tudi sestava komisije za zdravstvo. »Ne vem, če bom še naprej koordinator komisije, vsekakor kdorkoli to bo, bo moral prepričano stopiti na pot sodelovanja,« je poudaril Bernard Spazzapan.

V razpravo se je vključil koordinator komisije za urbanistiko Livio Semolič. Dosedanje delo EZTS je bilo pozitivno, čeprav »si ne smemo zatiskati oči pred določeni-

SOVODNJE - Za povečanje potresne varnosti poslopij

Delijo prispevke

Koristniki bodo prejeli od 10 do 40 tisoč evrov - Prošnje zbirajo do 27. septembra

Prebivalci sovodenjske občine imajo do konca septembra čas, da vložijo prošnjo za koriščenje prispevkov za povečanje potresne varnosti svojih domov in hiš. »Pred štirimi leti je bila sovodenjska občina vključena med območja z višjo stopnjo potresne nevarnosti - prešli smo s tretje na drugo stopnjo, zaradi česar sklepamo, da večji del obstoječih skladb ni v skladu z novimi potresnimi pravili. Kdor se pa odloči za gradnjo nove hiše, mora seveda upoštevati nova dolocila - v svoje poslopje bo tako nedvomno vzial veliko več železa, kot bi to storil pred leti,« pojasnjuje sovodenjska županja Alenka Florenin, po kateri imajo zdaj lastniki hiš, zgrajenih pred spremembami novih protipotresnih določil, možnost, da koristijo prispevek za povečanje potresne varnosti svojih domov.

»Na državnih ravnih je bil objavljen razpis, na podlagi katerega posamezne dežele financirajo gradbene posege s ciljem povečanja stopnje potresne varnosti. Občine imajo pri tem nalogo, da pro-

movirajo razpis in zberejo prošnje,« pravi županja in razlaga, da imajo sovodenjski občani za vložitev prošenj časa do 27. septembra. Domačini bodo finančno pomoč lahko prejeli le za obnovo obstoječih poslopij - tudi v primeru, da jih povsem porušijo in znova zgradijo. V razpisu je predvidena pomoč za tri vrste obnovitvenih posegov, ki gredo od utrditev poslopij do njihovega porušenja in ponovne izgradnje. Koristniki bodo prejeli od 10 do 40 evrov prispevka - znesek je pač odvisen od vrste obnovitvenega posega. Županja pojasnjuje, da so vse informacije na voljo v tehničnem uradu sovodenjske občine. Kot so zapisali na občinski spletni strani, bo tehnični urad zaprt od 11. do 14. avgusta. Za izročanje dokumentov v tem času se ljudje lahko obrnejo na občinski urad za protokol v urniku, ko je odprt za javnost.

Razpis za povečanje potresne varnosti je pomemben tudi za ohranjanje tipičnega izgleda posameznih vasi, saj cilja na ovrednotenje obstoječih poslopij.

Pogled na Sovodnje

BUMBACA

GORICA - Po deložacijski iz stanovanja ATER

Brezdomka spet v parku

Štiri leta je preživel v stanovanju, kjer naj bi ostala največ en mesec - Stroške si je naprtilo združenje Arcobaleno

Brezdomka s Sardinije Elsa Sotgia že nekaj dni prenočuje v spominskem parku vzdolž Korza. Zadnja štiri leta je zasedala stanovanje podjetja ATER, ki ga ima v najemu združenje Arcobaleno, pred tem pa je več let živel v ljudskem vrtu na Korzu Verdi.

Leta 2009 je brezdomki priskočilo na pomoč združenje Arcobaleno in ji priskrbelo stanovanje; njena nastanitev v njem bi morala biti začasna, trajati bi morala le en mesec. Sprva je najemnine plačevala občina Sassari, potem pa je moral za vse stroške skrbeti združenje Arcobaleno. »Gospa ni sodelovala z nami pri iskanju rešitve. Z nami se ni hotela niti pogovarjati, zamenjala je celo ključavnico stanovanja. Pred njenim prihodom smo le-tega namenjali bivšim zapornikom, ki niso vedeli kam, ko so jih spustili iz zapora. Ker se z njo ni bilo mogoče pogovarjati, smo se nazadnje morali obrniti na sodišče, ki je izdal sklep o njeni izselitvi,« pravi g. Alberto De Nadai iz združenja Arcobaleno.

Elsa Sotgia je stanovanje zapustila pred enim mesecem. Kmalu zatem se je preselila v spominski park, kjer sedaj živi pod milim nebom.

Elsa Sotgia v spominskem parku

BUMBACA

VIŽINTINI - Poklon umrlim madžarskim vojakom

Prišla z vrečko zemlje

Iz Madžarske je prinesla vrečko zemlje in jo stresa na gredico pred madžarsko kapelico pri Vižintinih. Ta ko se je poklonila spominu padlih madžarskih vojakov na Soški fronti ena izmed romaric in romarjev, ki so minuli konec tedna obiskali našo krajev v iskanju sledi svojih sorokov. Že v soboto se je okrog 120 madžarskih romarjev odpravilo na Debelo grižo in avstro-ogrsko vojaško pokopališče v Foljanu, nato so bili v nedeljo na vrsti Vižintini, kjer je ob somaševanju doberdobškega župnika Ambroža Kodelje mašo daroval madžarski vojaški škof László Bíró. Po obredu v madžarskem, slovenskem in italijanskem jeziku so odkrili tablo, ki sta jo v spomin na madžarske vojake postavili katoliška vojska škofija in turistična agencija Misszió tours. Z romarji je na Debelo grižo in k Vižintinom prišel tudi podpredsednik madžarskega državnega zbora

Romarica
stresa zemljo
pred madžarsko
kapelo (levo),
med svečanostjo
(zgoraj)

BUMBACA

István Jakab, ki je pred kapelo tudi nagonoril navzoče. »Spomniti se moramo grozot prve svetove vojne; takratni tragični dogodki morajo biti v poduk novejšim generacijam. V teh krajih je med prvo svetovno vojno umrlo na tisoče mladih, zdaj pa se naši narodi tu združujejo v miru,« je povedal podpredsednik madžarskega državnega zbora István Jakab. V imenu doberdobške občinske uprave je bil prisoten župan Fabio Vizintin. Po njegovih besedah ni v obeleževanju stoletnice prve svetovne vojne prav nič prazničnega, saj vojna

vselej pomeni izredno tragedijo. »Prva svetovna vojna je pustila za sabo na tisoče vdov in sirot, kljub temu pa smo komaj po drugi svetovni vojni Evropeji razumeli, da moramo stopiti skupaj. Od takrat v Evropi ni več vojn, na žalost pa še vedno divjajo tudi zelo blizu nam - v Gazi, v Ukrajini,« je opozoril doberdobski župan Vizintin. Ob zaključku svečanosti so se madžarski romarji odpravili proti domu. Med potjo so postali v Lendavi, kjer so se srečali s predstavniki madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

Svečanosti pri Vižintinih (levo) in v Foljanu (zgoraj)

GORICA - Avgustovske sobote

Brezplačni obiski grofovega dvorca takoj pritegnili več deset Goričanov

Goričani so se v takoj odzvali na možnost brezplačnega obiska dvorca Coronini Cronberg ob avgustovskih sobotah. Že na prvo soboto je dvorec privabil več deset obiskovalcev. Med njimi je bil tudi marsikdo, ki, čeprav živi v Gorici, pred tem še ni stopil v palačo, ki predstavlja energo izmed najbolj dragocenih kulturnih zahodov v mestu.

Nabudo Fundacije palače Coronini Cronberg bodo Goričani lahko v avgustu brezplačno obiskovali tako grofov rezidenco na Vialu kakor tudi razstavo uniform v nekdanjih konjušnicah. V soboto se je že ob 10. uri - ob urniku odprtja - pred vhodom zbrala množica ljudi za prevzem

brezplačne vstopnice. Poleg petnajstih soban dvorca, skozi katere obiskovalci odkrivajo, kako je grofovskva rodbina povezana s preteklostjo Goriške, je radovednost vzbujala tudi razstava uniform, ki jo dopolnjujeta še dve drugi razstavi v mestu - v muzeju sv. Klare in v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju. Uredili so jih na pobudo kulturnega združenja Isonzo in so posebej posvečene prvi svetovni vojni.

Dvorec bo spet na ogled v soboto, 9. avgusta, med 10. in 13. uro; brezplačne vodene obiske za Goričane bodo priredili ob 10., 11. in 12. uri. Za prevzem vstopnice je treba pokazati osebni dokument z vpisom kraja bivališča.

Sobotni obisk dvorca

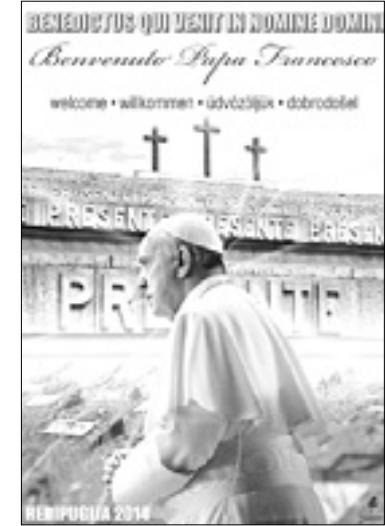
FOLJAN-REDIPULJA - V krajih spomina

Mrzlične priprave na papežev obisk

V občini Foljan-Redipulja potekajo mrzlične priprave na obisk papeža Frančiška, ki bo v dopoldanskem času 13. septembra v pičlih treh urah najprej molil na avstro-ogrskem pokopališču v Foljanu in nato maševal ob vznožju stopnišča kostnice v Redipulji. S svojim goriškim romanjem ob stolnici začetka prve svetovne vojne bo papež počastil spomin na žrtve vseh vojn.

Frančiškovo letalo bo vzletelo iz Ciampina ob 8. uri in pristalo v Ronkah okrog 8.50. Na letališču bodo papeža pričakali predstavniki oblasti, po rokovovanju z njimi ga bodo z avtomobilom odpeljali na avstro-ogrsko pokopališče (ob 9.15). Vanj bo vstopil sam za zbrano molitev pred spomenikom v središču pokopališča, kjer so pokopani posmrtni ostanki 7 tisoč neznanih vojakov. Okrog 9.30 ga bodo odpeljali h kostnici, kjer bo z začetkom ob 10. uri daroval mašo za padle v vseh vojnah. Tam ga bo sprejel msgr. Santo Marcianò, vojaški ordinarij za Italijo, ki bo somaševal v družbi škofov iz dežele FIK in še drugih vojaških ordinarijev in kaplanov. Ob koncu se bo msgr. Marcianò tudi zahvalil papežu, saj bo obred pri kostnici na vojaškem ozemljju, ki ga upravlja obrambno ministrstvo in nad katerim goriška nadškofija nima oblasti. Papež bodo pozdravili še vrhovni poveljniki vojske, nakar bo do Frančiška ob 11.30 odpeljali v Ronke, od koder bo njegovo letalo na tanko opoldne vzletelo v smeri Rima.

Poleg institucij, ki pripravljajo obisk, so na delu tudi prostovoljci, ki pri združenju Pro Loco iz Foljan-Redipulje skrbijo za t.i. Poti miru in

Razglednica z večjezično dobrodošlico

za turistično ovrednotenje krajev spomina. Pripravili so večje število lepkov velikega in malega formata z večjezično dobrodošlico za papeža. V »hišici« v Ulici Terza Armata 54 (napsproti nekdanje železniške postaje, kjer so uredili virtualni muzej prve svetovne vojne) bo od 17. avgusta daže pisarna, ki bo spremljala potek priprav (informacije na tel. 345-2999683); tam bodo tudi imeli na voljo lepake, razglednice, zastavice in še drugo gradivo, povezano s papeževim obiskom. Na razglednico bo mogoče dobiti spominski žig z napisom »Redipuglia« in z datumom. Ker pričakujejo naval ljudi, razmišljajo o tem, da bi na območju avstro-ogrškega pokopališča namestili velik ekran in kakih sto sedežev za vernike, ki bi želeli spremljati papeževemu mašu v Redipulji.

GORICA - Pod nadvozom pri Majnicah

Pozor, zapora!

Pol mesta tvega električni mrk, tehniki odpravljajo okvaro

Zapora ceste in smerokaz, ki usmerja na alternativne poti

BUMBACA

Gorica tvega električni mrk. Na srednjepotestnem električnem omrežju na območju med Podgoro in Oslavjem je prišlo do dvojne okvare, ki je posledica nevihi in udarov strel iz zadnjih dni.

Ker obstaja resnična nevarnost, da bi zaradi okvare pol Gorice ostalo brez električne energije, so se včeraj pri podjetju AcegasAps-Amga odločili za takojšnje popravilo, zaradi česar so že sinoči zaprli cesti, ki sta speljani pod nadvozom Ragazzi del '99 med Podgoro in Majnicami ter vodita v smeri Gradišča oz. Gorice.

Tehniki podjetja AcegasAps-Amga so se lotili iskanja točnih mest, kjer je prišlo do okvar, da bi čim prej poskrbeli za namestitev novih kablov. Z goriške občine so sinoči opozorili, da naj bi poseg trajal celo noč, morebiti naj bi se zavleklo do današnjih dopoldanskih ur. Tehniki s svojim delom hitro tudi zaradi neugodnih vremenskih napovedi: danes bo namreč spremenljivo do pretežno oblačno. Nastajale bodo krajevne plohe in nevihte, ki lahko ovirajo poseg tehnikov. Spremenljivo vreme naj bi se nadaljevalo tudi jutri, še napovedujejo.

Zmanjšan tlak in prekinitev dobave vode v Doberdobu

Zaradi izrednih vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju v Doberdobu jutri, 6. avgusta, in v četrtek, 7. avgusta, utegne prti do začasnega zmanjšanja tlaka ali tudi prekinitev dobave pitne vode na celotnem območju vasi. Do težav bo lahko prišlo tako jutri kot v četrtek ves dan; domačini naj imajo na zalogi zadostne količine vode.

GORIŠKI AVGUST Počastili bodo spomin na žrtve jedrskih bomb

Združenje Arcobaleno prireja jutri ob 21. uri tradicionalno svečanost v spominskem parku na Korzu Italia v Gorici. Ob obletnici se bodo spomnili žrtev jedrskih bomb nad Hirošim in Nagasakijem leta 1945. Prebirali bodo misli o samoti in zapeli.

»Carmen« v Kinemaxu

V tržiški Kinemax se nocoj vrača opera predstava. Z začetkom ob 20. bodo vrteli Bizetovo »Carmen«, ki so jo leta 2009 uprizorili v milanskem teatru La Scala. Dirigiral je Daniel Barrenboim, režijo je podpisala Emma Dante, ki je s posodobljenim in provokativno uprizoritivno izzval val kritik in obenem povhal. Izjemni so bili tudi pevci: tenor Jonas Kaufmann (Don José), bariton Erwin Schrott (Escamillo), sopranistka Adriana Damato (Micaela) in mezzo-sopranistka Anita Rachvelishvili (Carmen). Nova opera sezona v kinodvorani se bo začela 7. decembra z otvoritveno predstavo v La Scali.

Jubilejni »Il nostri borg«

Nagrada sv. Roka, ki jo podeljujejo v gorškem Podturnu, ima 40 let. V župnijski dvorani Incontro v Podturnu bo danes ob 18. uri predstavitev jubilejne številke publikacije »Il nostri borg«, ki je posvečena obletnici ter pripovednim besedilom in pesmim furlanske avtorice Anne Bombig iz Fare. Ob tej priložnosti bodo odprli dokumentarno in fotografsko razstavo o književnici. Na predstaviti bodo sodelovali uredniki publikacije Sergio Tavano, Vanni Feresin in Laura Madriz.

Battello drevi v Moraru

Na pobudo združenja Par Morar bo nocoj ob 21. uri na turistični kmetiji Al Diaul v Moraru, nasproti cerkve, javno srečanje z Nereom Battelom na temo »Ukinitev senata«.

Malijski kitarist

V okviru festivala Glasbe sveta 2014 na gradu Kromberk bo drevi ob 21. uri nastop priznanega malijskega kitarista Habiba Koitéja z bendom Bamada; od 19. ure dalje bo na prizorišču tržnica Dobrote sveta.

Kraljeva glasba

Na dvoru palače Torriani v Gradišču bo drevi ob 21. uri nastopila madžarska skupina Musica Redidiva. Na koncertu z naslovom »Musica regale« bo ponudila repertoar skladb s kraljevih davorov v obdobju renesanse. Dogodek organizira Dramsam - Centro giuliano di musica antica v okviru festivala dvorne glasbe. V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani palače Torriani; vstop bo prost do zasedbe razpoložljivih mest.

Trio Euterpe v Marianu

V okviru 16. izvedbe festivala V zvokih krajev, ki ga prireja združenje Progetto Musica, bo drevi nastopil Trio Euterpe, ki ga sestavljajo flavtisti Arianna Russo in Serena Michelin ter pianist Dimitri Candoni. Izvajali bodo Bacha, Vivaldija in Dopplerja. Koncert v cerkvi Marianu bo ob 21. uri, vstop prost.

Turnir iger iz betule

Nadaljuje se niz Poletnih doživetij v Novi Gorici. Na ploščadi za mestno hišo bo danes ob 17. uri otroško poletno popoldne, ob 21. uri bo sledil turnir iger iz betule.

GRADEŽ - Od danes do četrtdka

Lagunafest

Drevi David Riondino z zgodbo o vojaku Petru Panu

Stoletnici začetka prve svetovne vojne in še zlasti odnosu med hrano in vojno bo posvečen letošnji Laugnafest, ki se danes začenja v Gradežu in bo trajal do četrtdka, 7. avgusta. Protagonist današnjega večera bo gledališki igralec David Riondino, ki se bo ob 22. uri predstavljal na nabrežju Nazario Sauro s predstavo »Peter Pan va alla (grande) guerra«; posvečena je življenju madžarskega vojaka Petra Pana, ki je pokopan na avstro-ogrskem pokopališču v kraju Basano del Grappa in čigar ime spominja na junaka iz Disneyeve risanke. Že ob 21. uri bodo na istem prizorišču predvajali dokumentarni film »Eppur si beve«, ki

ga s starimi posnetki izdelal Giampaolo Penco. Večer se bo zaključil s predvajanjem intervjua Fernande Pivano, ki ga je leta 2004 opravil režiser Sergio Naitza. V primeru slabega vremena bo večer potekal v hotelu Astoria. Jutri ob 21. uri bo na vrsti predstava »Pazzi di cibo«, ki jo bosta oblikovala Andrea Segré in Massimo Cirri. V četrtek, 7. avgusta, se bo festival zaključil na ladji Nuova Cristina, s katero se bodo odpravili v laguno in se spomnili pomorščaka Luigija Rizza, ki je med prvo svetovno vojno potopil ladjo Wien v tržaškem pristanišču. Njegovo zgodbo bosta pripovedovala Sebastiano Somma in Sara Alzetta.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

GORICA

KINEMAX: zaprt do 15. avgusta.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«. 17.00 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 20.00 »CARMEN« (opera predstavljena v opernem gledališču Scala pred letom 2009). 18.10 - 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie« (digital 3D). 18.00 - 20.00 - 22.15 »Anarchia - La notte del giudizio«. 18.00 - 22.15 »Una notte in giallo«. 20.00 »Per qualche dollaro in più« (digital verzija).

Koncerti

ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca vabi v soboto, 9. avgusta, ob 20.30 v cerkvi Sv. Lovrenca na orgelski koncert, ki ga bo izvajal Mirko Butkovič ob spremljavi Luke Massa (klarinet) in Enze Pecorari (soprani).

Šolske vesti

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtega od 11. do 12. ure (tel. 0481-531508).

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; informacije in prijave na naslovnu info@slovik.org do 15. septembra.

Izleti

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za skupinsko bivanje v Thermalnem centru Radenci od 24. avgusta do 3. septembra z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad., tel. 040-360072, od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure ali na krut.ts@tiscali.it.

REDIPIULJA - Konec avgusta

Prirejajo trekking po kraškem bojišču

V polnem teklu so priprave na Trekking po kraškem bojišču, ki ga ob stoletnici začetka prve svetovne vojne med 25. in 29. avgustom prireja združenje FIASP v sodelovanju z društvom Pro Loco iz Foljana in Robi klubom iz Redipulje.

Udeleženci bodo pešačili po gozdni poteh pet dni; dnevno bodo prehodili okrog dvajset kilometrov. Prvi dan se bodo odpravili iz Sesljana mimo Tržiča do Redipulje; drugi dan bodo odkrivali lepote naravnega rezervata Doberdobskega in Prelonskega jezera. Tretji dan se bodo iz Redipulje odpravili do Debele

grize, Martinščine, Vrha in Brezovca, četrti pa do mirenskega gradu. Peti dan jih bo pot peljala iz Mirna mimo Gorice in Nove Gorice do vrha Sabotina. Skupno bo udeležencev sedemdeset, informacije so na voljo na ustanovi IAT v Redipulji (0481-489139). Vseh pet dni si bodo ogledali razne ostaline iz prve svetovne vojne v družbi krajevnih izvedencev in zgodovinarjev, ob zaključku vsakodnevnega pešačenja so na programu tematske večerje. Udeleženci bodo prenočili v športnem središču v Redipulji, en večer bodo preživeli v Gradežu.

tmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK

sprejemanja

malih oglasov proti plačilu
osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke v okvirčku, mali oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku

ponedeljek - petek

10.00 - 14.00
sobota zaprt

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Malta 6
GORICA

LETNI KINO SILVANA FURLANA na ploščadi za občinsko stavbo v Novi Gorici ob 21. ur: 7. avgusta izbor kratkih animiranih filmov iz Švice, Švedske, Madžarske, Italije, Slovenije, Nemčije, Francije, Kanade in ZDA; 8. avgusta »Adria Blues« Slovenija, Hrvaska, Bosna in Hercegovina, 2013; 9. avgusta »Bekas« Švedska, Finska, Irak, 2012; 10. avgusta »Vaje v objemu« Slovenija, 2012 in »Trenutek vročice - Nastja Bremec & Michal Rynia« Slovenija, 2012; več na www.nova-gorica.si.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA

BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo 8. avgusta, ob 20. uri potujoči mednarodni festival poezije in glasbe »Vode iz vode«; z branji bodo sodelovali Andreina Trusgnach, Rok Alboje, Karmen Vidmar, Vincenzo Della Mea in Valter Lauri, glasbeni spremljiva Davida Tomasetiga.

Pogrebi

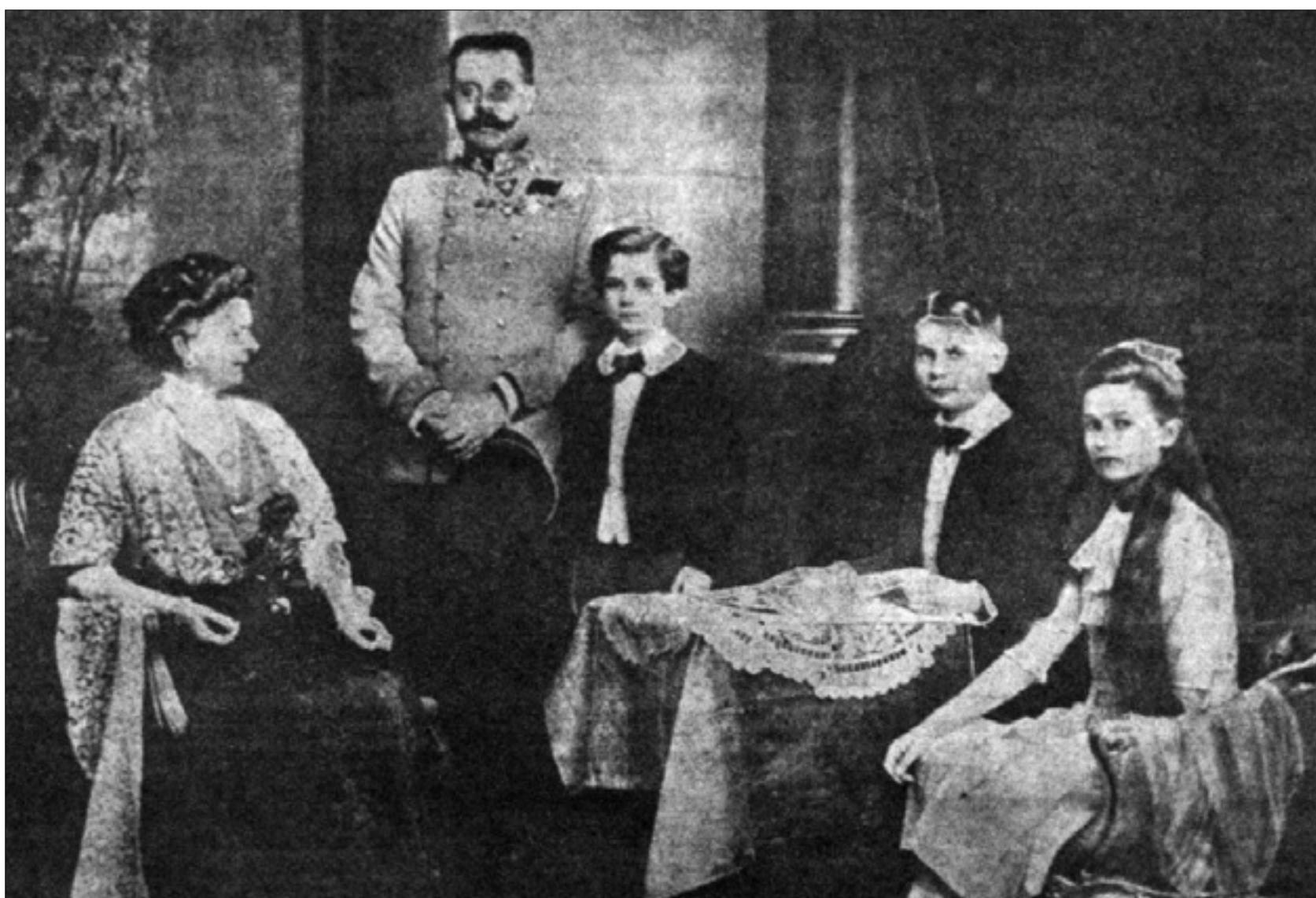
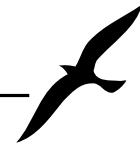
DANES V GORICI: 9.00, Mario Lo'Re (iz splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Ignacija, sledila bo upepelitev; 10.00, Lidia Magrin vd. Fachin na glavnem pokopališču, sledila bo upepelitev.

DANES V VERSI PRI ROMANSU: 17.30, Agostino Cettini iz Vicenze v cerkev in na pokopališče v Romansu.

DANES V RONKAH: 11.00, Mafalda Scarel vd. Zorat (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V PIERISU: 11.00, Fabio Tonut iz Gradeža v cerkev in na pokopališče v Škocjanu.

Ob smrti zvestega navijača
in prijatelja
Evgena Plesničarja
izrekajo svojcem iskreno sožalje
vsi pri OK Val.

Knjigo posvečam 97. slovenskemu polku iz Trsta, v katerem je služboval tudi moj nono Jože Pirjevec-Joštov iz Dan pri Sežani. Ta polk, v katerem so večinoma bili Slovenci iz Primorske in Istre, je že v prvih dveh mesecih prve svetovne vojne izgubil polovico moštva v poletni kampanji v Galiciji. Jože Pirjevec je imel to srečo, da je to nesmiselno klavničo srečno preživel, čeprav ga je zaznamovala za celo življenje.

V pričujočem besedilu se avtor ni omejil samo na slovensko izkušnjo prve svetovne vojne, temveč je v svojo pripoved zaobjel širše evropsko dogajanje. Vojna med leti 1914-1918 je sicer divjala tudi na drugih prizoriščih — v Afriki, na Srednjem Vzhodu in na Pacifiku — njena glavna težišča pa so bila na štirih frontah v Evropi: na zahodni, kjer so Nemci preko nevtralne Belgije napadli Francijo, na vzhodni, od Galicije do vzhodne Prusije, kjer so se spopadli Rusi z Nemci in Avstrijci, na balkanski, ki se je razcepila s svoje strani na vrsto spopadov med Avstrijci, Srbi in Črnogorci, med Srbi in Bolgari, med Avstrijci, Nemci in Romuni, da o Turkih niti ne govorimo. Z našega zornega kota je seveda najpomembnejša soška fronta, ki pa je bila samo del daljše frontne linije med habsburškim cesarstvom in savojskim kraljestvom, ko se je Italija spomladis leta 1915 odločila, da napove vojno svoji dotedanji zaveznicni. Po napoleonskih vojnahn na začetku 19. stoletja se je prvič zgodilo, da je postal zahodni del naše domovine prizorišče velikih spopadov, ki so usodno zarezali v tisto našega naroda in so vplivali na njegovo usodo tudi po sklenitvi miru. Da so bili Slovenci vpleteni v smrtonosni metež, ki je na začetku avgusta 1914 zajel velik del Evrope, seveda ni bilo treba čakati izbruha italijanskega imperializma. Naši fantje so se kot zvesti podaniki njegovega c. kr. veličanstva Franca Jožefa že od samega začetka znašli na fronti na Dreni, kjer so se spopadli s Srbi, in v Galiciji ter v Krapilih, kjer so se borili z Rusi. Številni evropski narodi so stopili v vojno z navdušenjem, prepričani, da gre za kravo kopel, iz katere bodo izšli prenovljeni in zmagoviti. V svoji zaslepljenosti so tudi mislili, da bo vojna kratka in da bodo za božič že doma. Dvomim, da so tudi Slovenci odhajali v boj z navdušenjem, čeprav je res, da so pojoč stopali na vlake, ki so jih peljali v klavnico. Pač skladno z navadam in zapovedano patriotско retoriko časa, ki pa ni mogla zakriti dejstva, da naš narod od prve svetovne vojne ni mogel pričakovati nobene kori-

sti. Če bi zmagale osrednje sile, Avstro-Ogrska in Nemčija, bi pomenilo, da bi se habsburški monarhiji še utrdila nemška in madžarska hegemonija, ki je desetletja tlačila podložna slovanska ljudstva. Poleg tega so bili Slovenci prisiljeni, da se borijo s Srbi in Rusi, na katere so še do nedavnina gledali, prav iz protesta proti centralizmu Dunaja in Budimpešte, kot na brate. Ko se je v vojno po nekaj mesecih obotavljanja in barantanja zapletla še Italija, je bila alternativa, pred katero so bili postavljeni Slovenci, še slabša, kajti če bi zmagala slednja, kot članica Antante (Velika Britanija, Francija in Rusija), bi iz strateških razlogov zahtevala zase — in tako se je tudi zgodilo — velik del našega etničnega ozemlja.

V tem kratkem uvodu ne nameravam obnavljati tega, kar je avtor izčrpano orisal v svojem besedilu. Bolj primerno se mi zdi poudariti tiste značilnosti njegove knjige, ki prinašajo naše vedenje o prvi svetovni vojni nova spoznanja. V zadnjih sto letih, ki nas ločijo od usodnih sarajevskih strelov, je bilo o razlogih, poteku in razpletu prve svetovne vojne napisanih na stotine, če ne na tisoče knjig. Če bi se avtor omejil samo na prikaz dogajanja, kakor se je razvijal med leti 1914-1918 v evropskih centričnih oblastih in na bojiščih, bi opravil zaslужno delo, saj mu je uspelo prikazati potek vojne vihre na razumljiv in razčlenjen način. Toda, kar daje njegovi pripovedi posebno draž, so tisti odlomki, v katerih posveča pozornost malemu človeku in njegovemu osebnemu doživljjanju velike tragedije. Prav na teh straneh, ki so napisane na podlagi manj znanih ali do sedaj še neuporabljenih virov, je moč Simčičeve vojne kronike. Tukaj Slovenci zares postanejo protagonisti knjige, saj na neposreden, včasih naiven a prepričljiv, način pripovedujejo o tegobah, stiskah in bolečinah časa, v katerega so bili vpeti. Sredi velikega mozaika političnega in vojnega dogajanja, o katerem nam poroča avtor, se zavetijo drobci pristnih življenjskih izkušenj in spoznanj, ki nam dovoljujejo reči, da je pričujoča knjiga vredno vzeti v roke, jo prebrati in se ob njej zamisliti.

dr. Jože Pirjevec

Leto 1914

Predvečer vojne

VOJSKA, je zapisal ljubljanski dnevnik Slovenec v nedeljo, 26. julija 1914, v posebni izdaji, z nenavadno velikimi črkami na naslovnici. Avstro-Ogrska je pravkar prekinila diplomatske odnose s Srbijo, in to je bil prvi korak proti vojni z njo. Dvojna monarhija bo Srbiji uradno napovedala vojno šele dva dni pozneje, 28. julija ob 16. uri. »Vojska«, ta kratka beseda, ki je v tedanjem izrazoslovju pomenila začetek vojne, je v srcu preprostih ljudi vnesla stisko, negotovost in strah. Za Avstro-Ogrska (Slovenci in slovenske dežele so bili sestavni del avstrijskega cesarstva že od 13. stoletja) je bilo takrat dolgo obdobje miru ter zlata doba dinamičnega gospodarskega razvoja, relativne stabilne blaginje in kulturnega razcveta.

Res je tudi, da je bilo za slovenski narod to tudi obdobje nenehnih konfliktov. V zadnjih desetletjih obstoja dvojne monarhije so v prvi plan prišla zlasti mednarodna trenja Slovencev z germanskimi nacionalisti v Ljubljani in na Štajerskem ter z italijansko iredento ob jadranski obali. Slovenci in Slovani so bili v dvojni monarhiji pogosto predmet ponizevanja, od kritega zaničevanja, krivic in nenehnih političnih pritiskov.

Klub vsemu pa so, kljub temu da so bili med najmanjšimi narodnimi skupnostmi v monarhiji, pred prvo svetovno vojno doživljali tudi obdobje hitre nacionalne emancipacije in naglega razvoja na kulturnem, gospodarskem in političnem področju.

Čeprav so bili večinoma pripadniki preprostega in konzervativnega kmečkega stanu, so se rano naučili politično organizirati, dojeli so potrebo po medsebojni solidarnosti, začeli so se gospodarsko in finančno povezovali in se razmeroma hitro uvrstili med razvite sodobne evropske narode. In še ena posebnost: Slovenci so bili med najbolj pismenimi narodi v Evropi. Zato je sklicevanje nemških in italijanskih nacionalistov na lastno kulturno superiornost v primerjavi z njimi absurdno. Slovenci v svoji zgodovini res niso imeli lastnega plemstva, kraljev in velekapitala, zato naj bi bili »nezgodovinski narod«, ki se ne more sklicevati na historično državno pravo, tako kot na primer Hrvati. Po mitih italijanskih nacionalistov naj bi bila Italija dedič starodavnega Rima in to naj bi ji zagotavljalo kulturno večvrednost. Toda tudi ti iridentistični »argumenti« ne držijo vode: na podobne bi se lahko sklicevali današnji Grki in iskali svoje zgodovinske korenine pri Aristotelu in Platonu ali pa današnji Peru, ki bi svojo nacionalno večvrednost lahko utelejeval z dedičino kulture starodavnih Inkov.

Toda tudi majhni, številni finančni vložki v slovenskih združnih hranilnicah in množično prizadevanje za umno gospodarjenje so med najširše sloje slovenskega prebivalstva s časom prinašali napredek. Ta vzpon sicer ni bil hiter, vendar se je odvijal na osebni in družinski ravni, od enega do drugega cilja. Pri prizadevanjih za kulturni in gospodarski napredok so Slovenci sicer pogosto naleteli na umečne ovire, ki sta jih postavljali nemška in italijanska nacionalistična elita. V slovenskih deželah je obstajala razvita šolska mreža, že precej pred prvo svetovno vojno pa se je razvilo tudi živahno založništvo. Svoj delež k razsvetljevanju ljudskih množic so prispevali pevski zbori, številna čitalniška in kulturna društva ter podobno.

Nemški in italijanski raznaročovalni pritiski so Slovence prisili, da so poiskali učinkovite metode političnega organiziranja in združevanja, čeprav so jih politika in različne ideologije med

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

1

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Jože Pirjevec-Joštov iz Dan pri Sežani (desno), pripadnik tržaškega 97. polka v Galiciji poleti 1914 in zgoraj Franc Ferdinand s soprogom Sofijo in otroci

seboj tudi ostro razdvajale. Že pred prvo svetovno vojno so imeli več kakovostnih časnikov in revij, sicer precej različne politične usmeritve, ki so uspešno oblikovali javno mnenje in veliko prispevali k splošnemu razsvetljevanju in političnemu profiliranju prebivalstva. V državni upravi, sodstvu, državnih podjetjih in častniški strukturi dvojne monarhije so bili Slovenci vedno v manjšini. Na teh področjih so po napisem pravilu prednost imeli pripadniki »državotvornih« narodov, toda kjerkoli so Sloveni dobili možnost, so se uspešno prebjiali.

Nikoli jim ni bilo nič podarjeno; kot narodna skupnost, pa tudi kot posamezniki in družine, so si morali svoj položaj izboriti sami, in to z delom, sposobnostmi ter velikimi potopljenjem. Bili so najmanjša narodna skupnost v dvojni monarhiji, velika prednost — in hkrati prekletstvo — je bil pomemben geostrateški položaj slovenskih dežel. Pod slovensko oblastjo so, z vojaškega strateškega vidika, še danes pomembna »ljubljanska vrata«. Prek slovenskih dežel je od sredine 19. stoletja potekal dober del osrednje prometne zveze za dvojno monarhijo, v večini preko železniške proge Dunaj — Trst, ki je po koncu prve svetovne vojne izgubila pomen, Trst pa se je v Italiji iz nekdanje osrednje srednjeevropske luke spremenil v obrobno italijansko pristanišče.

Po uboku prestolonaslednika Franca Ferdinanda, 26. junija 1914 v Sarajevu, je v dvojni monarhiji prišlo do silovitih demonstracij, na jugu države, zlasti na Hrvaškem in v Bosni, pa do množičnih pobojev Srbov ter uničevanja in požigov njihovega imetja. Slovenec je poročal o preganjanju Srbov v Sarajevu, Mostaru in Doboru, kjer so tudi množično zapuščali domove, saj naj bi jih Hrvati in Muslimani precej pobili. V Zagrebu so pravoslavci množično prosili za prestop v katoliško vero. V Sarajevu so zaprli nekaj sto sumljivih ljudi. V Karlovcu so zaplenili 17.000 krov, namenjenih gradnji spomenika srbskemu velikanu Miletiću, iz Zagreba so izgnali Milana Marjanovića, urednika jugoslovansko usmerjenega časopisa Narodno jedinstvo. Slovenec je poročal, da so v Zagrebu nestreno pričakovali nove podobne »sensacionalne dogodke«. V nemškem delu dvojne monarhije je drhal na ulicah vpila: »Serben muss sterben!« (Srbi morajo umreti!).

INTERVJU - Tone Kuntner, prejemnik letosnjega zlatnika poezije

»Kar ne izvira iz srca, tudi ne pride do srca«

Tone Kuntner, igralec, ki že od rane mladosti tudi pesni, je za svoje delo prejel več nagrad. Za obsežen pesniški opus mu bodo konec avgusta v Celju izročili zlatnik poezije. V pogovoru za STA je dejal, da ne ve natančno, s čim pritegne bralca, zagotovo pa velja, da, "kar ne izvira iz srca, tudi ne pride do srca".

Kuntner, rojen na Tratah v Slovenskih goricah, je lani praznoval 70. rojstni dan. Pesmi je začel objavljati leta 1966 (Vsakdanji kruh) in se od takrat podpisal pod več kot 20 pesniških zbirk, med njimi pod tri s povsem domovinsko tematiko: O domovina (1994), Mati Slovenija (2010), Podorane sanje (2013). Tudi sicer je večino svojih pesmi posvetil zemlji ter ob njej domačiji, ljubezni in domovini. V svoji refleksiji se vedno znova vrača k vprašanju zemlje in vraščnosti z njo, poznan pa je tudi po subtlni ljubezenski liriki. Njegove pesmi so bile prevedene tudi v več tujih jezikov.

Svoje profesionalno življenje je posvetil igranju. Od diplome leta 1968 na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani pa vse do upokojitve je bil član Mestnega gledališča ljubljanskega. Za igro je prejel več nagrad, med njimi Borštnikovo in Severjevo. Igral je tudi v filmih.

Menda ste prvo pesem napisali že v četrtem razredu osnovne šole. Zakaj potem odločitev za igralski poklic?

Za igralski poklic sem se odločil po maturi, ko sem pred tem že več let so-deloval na ljubiteljskem odrvu v Bistrici ob Dravi pod Pohorjem, kamor smo se kot številna družina preseliли s Trat v Slovenskih goricah. V gimnazijskih letih sem v Mariboru začel hoditi v gledališče, kar je utrdilo mojo odločitev za študij igralske umetnosti. Vseskozi pa sem živel s poezijo in se izpovedoval z njo.

Nekoč ste dejali, da si v poeziji lahko "bolj sam svoj gospod" kot v igri. Ste zato v pisanju pesmi iskali to svobodo?

Seveda, pisanje je svobodnejše, ker si odvisen samo od sebe, igralstvo pa zahteva sodelovanje in prilagajanje. Vendar je tudi to boj za lasten obraz, za svojo podobo, in je morda še težje, kot če si "sam svoj gospod". A oboje je izpoved, ki neizprosno terja iskrenost in zvestobo samemu sebi.

Leta 1978 ste v pogovoru z Brandom Hofmannom zatrdirili, da nikoli niste nobene pesmi napisali zato, da bi nosila kakršno koli literarno-teoretično oznamo. Verjetno bi danes, ko se je nabralo že več kot 20 pesniških zbirk, lažje opredelili svoje pisanje?

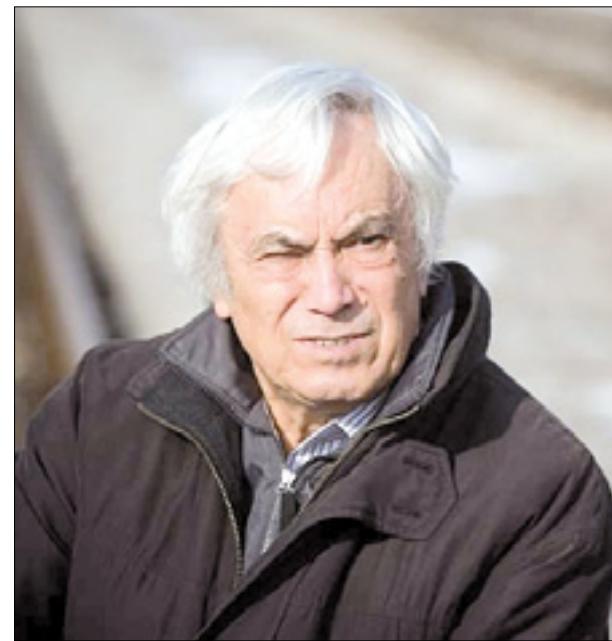
Literarno predalčkanje me nikoli ni zanimalo. To je delo literarnih teoretikov. Pišem zato, da se izpovem, da se olajšam, da laže živim ...

Poezijo jemljete kot zasebno, intimno stvar. Bojda doma dolgo niste povedali, da pišete pesmi. Se je z dolgoletno pesniško kilometrino ta sramežljivost kaj spremenila?

Morda je izpovedovanje res zavito v nekakšno sramežljivost, ki se je človek počasi znebi. Sicer pa svojih najbolj zasebnih stvari nikoli ne obešamo na veleki zvon. A ljudje imamo silno potrebo po izpovedovanju, po odkrivanju "pekla in neba", ki ju živimo. Tako si drug drugemu pomagamo živeti.

Več literarnih kolegov - med njimi Drago Jančar in Tone Partljič - vas uvršča med najbolj priljubljene sodobne slovenske pesnike. S čim vaša poezija pritegne bralca?

Ugotovitev je laskava. Ne vem, če tudi popolnoma drži. Ne znam na tančno definirati, s čim pritegnem

Pesnik
in gledališčnik
Tone Kuntner

bralca. Zagotovo pa velja, da kar ne izvira iz srca, tudi ne pride do srca in, kdor v sebi ne nosi ognja, ga ne more predajati. Če bralec v moji izpovedi najde sebe, svojo resnico, jo bo osvojil, če ne, jo bo prezrl. Preprosto: pesem se te mora dotakniti.

Partljič je v spremni besedi k vashi zbirki Moja Hiša zapisal: "To je poezija, preprosta ko kruh, trpka ko lesnika, jasna ko trate, grozljiva ko mrtva zemlja, lepa in brdka ko Slovenske gorice." Kaj porečete na to?

To je lepo povedano. Partljič do-

bro pozna moj svet, ga je tudi sam v vsej njegovi resničnosti doživljal.

Ob vašem 70. rojstnem dnevu ste dejali, da ste eden redkih domovinskih pesnikov. Domovini ste posvetili kar tri pesniške zbirke. Zakaj se vam zdi tovrstna poezija pomembna?

Zakaj?! Dom in domovina sta za vsakega človeka poleg ljubezni najpomembnejši stvari. Vprašajte se samo, kaj pomeni biti brezdomec ali brezdomovine!

Znani ste tudi po svojih druž-

benokritičnih izjavah in dejanjih. Leta 2010 se iz protesta niste želeli udeležiti Prešernovega recitala, bili ste prvi, ki ste se izpisali iz PEN. Se za takšne poteze odločite impulzivno ali po tehtnem razmisleku?

Te protestne odločitve niso bile lahke in tudi ne stvar trenutka. Dozorele so s časom in z dogodki. Svoje protestno dejanje sem vsakokrat utemeljil. Ravnal sem po srcu in vesti. Sem že v preresnih letih, da bi si mazal dušo z zimsko politično umazanjem, s sovraštvom in z manipulativnim politikantstvom.

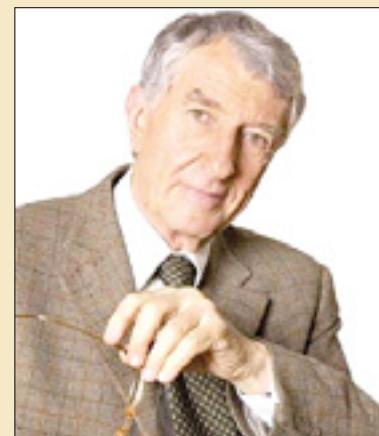
Ne smemo pozabiti, da je bilo vaše poklicno življenje vendarle zapisano odrvu. Od diplome pa vse do upokojitve ste bili član Mestnega gledališča ljubljanskega. Odigrali ste tudi več osrednjih likov, med drugim Kreona iz Smoletove Antigone, za katerega ste prejeli Borštnikovo nagrado. Vam je gledališče dalo kaj, kar vam poezija ni mogla?

Gotovo. Igral sem v mnogih pomembnih igrah in živel z njihovimi velikimi človeškimi izpovedmi, kar mi s svojo skromno literaturo ne bi bilo dano. Zato sem velikim avtorjem, kot so Dominik Smole, Ivan Cankar, Anton Pavlovič Čehov in Miroslav Krleža ter svoji srečni igralski usodi nekončno hvaležen. A to je poustvarjalna umetnost. Primarna mi je vendarje lastna ustvarjalnost in osebna pesniška izpoved.

Jasmina Vodeb Baša (STA)

KNJIŽEVNOST - Od 17. do 21. septembra že 15. praznik knjig

Festival Pordenonelegge: 200 dogodkov in 29 novitet

Corrado Augias

Mauro Covacich

Margaret Atwood

Od včeraj je na spletni strani www.pordenonelegge.it na voljo spored petnevnega literarnega festivala, ki bo v Pordenonu potekal med 17. in 21. septembrom. Velik praznik knjig in njihovih avtorjev ponuja tudi letos izredno bogat seznam gostov - ne samo pisateljev, temveč tudi pesnikov, novinarjev, filozofov, gledaliških igralcov, glasbenikov ...

15. Pordenonelegge bo namreč ponudil preko 200 dogodkov: predstavitev knjig, predavanj, predstav.

Častni gost letosnjega festivala bo izraelski pisatelj David Grossman, kateremu so zaupali uvodni dogodek, ki nosi naslov Ljubezen in vojna (v sredo, 17. septembra, ob 18.30 v Verdijevem gledališču). Iste dne v dopoldanskih urah pa bo Pordenon ponovno gostil Borisa Pahorja; v Palaprovincija bo na sporednu »dialog med sto let oddaljenima generacijama«, ki ga bodo ob tržaškem pisatelju izoblikovali dijaki višjih šol. Pahor bo spregovoril tudi o novi knjigi, ki naj bi jese-

ni izšla pri založbi Nuova Dimensione.

Sicer pa bo festival Pordenonelegge tudi letos ponudil predstavitev številnih novitet - organizatorji jih obljudljajo kar devetindvajset! Kanadska pisateljica Margaret Atwood bo na primer v soboto popoldne predstavila svoj najnovejši roman L'altro inizio in ponatis uspešnice L'assassino cieco. Američan Chuck Palahniuk, ki je planetarni uspeh doživel z romanom Fight Club (po katerem so posneli istoimenski film z Bradom Pittom), bo v nedeljo popoldne spregovoril o novem romanu Sventura. Michael Dobbs, angleški politik in nekdanji šef kabineta Margaret Thatcher, pa bo v četrtek predstavil roman La parte del re, nadaljevanje političnega trilerja House of cards, ki je tudi svetovna televizijska uspešnica.

Svoja najnovejša dela bodo predstavili tudi številni italijanski avtorji. Novinar Corrado Augias se po dvajsetih letih vrača k literaturi z romanom Il lato oscuro del cuore.

Andrea De Carlo bo predstavil najnovejši roman Cuore primitivo, tržaški pisatelj Mauro Covacich pa se na knjigarniških policah tokrat pojavlja z zbirko kratkih zgodb La sposa. Teolog in filozof Vito Mancuso bo predstavil razpravo Io amo - piccola filosofia dell'amore, v kateri je skušal, kot sam pravi, v nekaj straneh opisati to, česar se običajno ne naučimo v celiem življenu ...

Italijanski mislec Umberto Eco je letosni dobitnik nagrade Friuladira Il romanzo della storia, ki je namenjena uspešnim spajalcem literature in zgodovine; podelili mu jo bodo v soboto ob 18.30 v Verdijevem gledališču. Sledilo bo filozofovo predavanje, lektio magistralis, o povezavah med zgodovino in književnostjo.

Med sooblikovalci res bogatega programa velja omeniti vsaj še Hanifa Kureishi, Jamaico Kincaid, Francesca Piccola, Massima Cacciarija in beneško pesnico Antonello Bukovaz. (pd)

National Geographic Traveler nagradil fotografijo Slovence

Na natečaju revije National Geographic Traveler je zmagača fotografija Marka Korošca iz Sežane, ki je zirjo prepričal z nenavadnimi oblaki v ameriškem Koloradu. Fotografijo je 32-letni meteorolog in fotograf posnel na enem izmed lovov neviht po ameriški Aleji tornadov, na kateri že od leta 2006 spremišča in raziskuje vremenske pojave. Marko Korošec je fotografijo poimenoval Dan neodvisnosti, saj ga je oblak, ki je bil podoben vesoljski ladji, spominjal na istoimenski film iz leta 1996. Dodal je še, da ga ta fotografija opominja na to, "kako majhni smo pravzaprav v primerjavi z naravo".

Eden izmed članov žirije Dan Westergren, je o fotografiji dejal: "Njena moč je v tem, da je razen oblaka vse običajno. Oblika letecga krožnika ti da občutek, da bo posrkal celotno pokrajino, kot se salnik posesti. Nerešena napetost fotografije vzbuja željo, da bi jo videl vedno znova."

Korošec je za nagrado prejel osemnajstno potovanje za dve osebi na ladji po Aljaski, piše na spletni strani National Geographic Traveler.

National Geographic Traveler je letos ocenjeval 18.000 fotografij v štirih različnih kategorijah: potovalni portreti, prizori iz narave, občutek mesta in spontani trenutki. Posnetke so ocenjevali glede na kreativnost in kvaliteto fotografije.

Razredi sovražnik najboljši film Festivala petih jezer

Film Razredni sovražnik v režiji Roka Bička in v produkciji Triglav filma je prejel glavno nagrado na 8. filmskem festivalu petih jezer v nemškem Gilchingu. Na festivalu, ki se je sklenil v nedeljo, so letos prikazali 150 igranih, dokumentarnih in igranih filmov. Razredni sovražnik je na festivalu doživel bavarsko premiero. Film sta na festivalu predstavila režiser Rok Biček ter direktor fotografije in snemalc Nemec Fabio Stoll, ki sta se udeležila tudi slovesne podelitve nagrad. Biček je bo ob tej priložnosti kot režiser zmagovalnega filma prejel še 5000 evrov, so sporočili iz Triglav filma.

Scenarij za Razrednega sovražnika so po resničnih dogodkih napisali Nejc Gazzoda, Biček in Janez Lapajne. Zgodbo iz filma je Biček doživel kot srednješolec, ko je dijakinja zaključnega letnika naredila samomor. Temu je sledil upor njenih sošolcev proti šolskemu sistemu in profesorjem. V glavnih vlogah so zaigrali Igor Sambor in devet srednješolcev.

Odkrili nepoznano pismo Hansa Christiana Andersena

V danskem mestu Odense je na dan prišlo doslej nepoznano pismo Hansa Christiana Andersena. Danski pravljicar je v izjemno čustvenem pismu prijatelju potožil o svojih ljubezenskih bolečinah. Pismo je bilo najdeno v Andersenovi zapuščini, ki jo hrani tamkajšnji mestni muzej.

Kot je povedal kustos muzeja Ejnar Stig Askgaaard, je pravljicar v pismu študentskemu prijatelju Christianu Voigtu razkril svojo neizpolnjeno ljubezen do njegove sestre Riborg. Pismo je verjetno napisal za božične praznike leta 1832, kmalu zatem, ko se je Riborg poročila z drugim moškim. O pristnosti pisma Askgaaard ne dvomi. "Poznam njegov rokopis," je dejal. Je pa zelo čustveno pismo nekoliko neobičajno za Andersena, ki skoraj nikoli ni pisal o svojih občutkih, je povedal in dodal: "Imel je velik strah pred škandali." Riborg je domnevala, da je Andersen v nekaterih svojih pesmih pisal o njej. To je Andersen v pismu strastno zanikal in svojega prijatelja prosil, naj pismo po branju uniči. "Danes je zelo očitno, da je pisal o njej," je dejal Askgaaard in dodal, da je bil pravljicar očitno zelo zaljubljen v to mladenko. (STA)

Sara Isaković končala kariero

LJUBLJANA - Najuspešnejša slovenska plavalka Sara Isaković je končala športno pot. Isakovićeva je v začetku leta sicer napovedala vrnilje v plavalne bazene, poleti pa si je po napornih višinskih pripravah premislila in končala kariero. Šestindvajsetletna Isakovićeva je največji uspeh dosegla leta 2008 na olimpijskih igrah v Pekingu, kjer je osvojila srebrno medaljo na 200 m prosti v slovenskemu plavanju priborila sploh prvo in doslej edino olimpijsko medaljo. Zadnjič je na velikem tekovanju nastopila na igrah v Londonu 2012.

Maribor danes na zmago proti Maccabiju

LARNAKA - Mariborčani, slovenski nogometni prvaki, bodo danes v Larnaki na Cipru odigrali povratno tekmo 3. predkroga lige prvakov proti Maccabiju iz Tel Aviva. Izbranci Anteja Šimundže imajo pred dvobojem, ki se bo začel ob 20.00, lepo izhodišče. Prejšnji teden so namreč pred domačimi navijači z golom Damjana Boharja slavili z 1:0. Če bo Maribor uspešen, se bo uvrstil v 4. predkrog lige prvakov. Na fotografiji športni direktor Zlatko Zahovič.

JADRANJE - V razredu 420 uspeh Charlotte Omari in Francesca Russo Cirillo, ki jadrata pod zastavo Sirene

Svetovni prvakinji

Tržaški jadralki Carlotta Omari (Sirena) in Francesca Russo Cirillo (SVBG) sta se v nemškem Travemündnu okitili z naslovom svetovnih prvakinj v razredu 420 v absolutni ženski konkurenči. Lovoriko sta v nedeljo sicer dočakali na kopnem, saj so jadralci in jadralke dolgo čakali na veter, napisled pa so organizatorji sporočili, da ne bo regat. »Pripravljeni sva bili, da prvo mesto ubraniva tudi na morju, vendar sta zadnji dve regati odpadli in tako sva ohranili prvo mesto brez boja,« je po zmagi pojasnila krmarka Carlotta Omari, ki je s flokistko Francesco Russo Cirillo naskok na vrh gradili tri sezone pod vodstvom koprskega trenerja Matjaža Antonaza. Pred dvema sezonomama sta bili na SP sedmi, lani peti, letos pa sta se zavrhili na vrh. »Nasprotnice sta premagali na morju, zato je uspeh povsem zaslужen,« je bil po zmagi zadovoljen trener. Najtežji za jadralko je bil ravno predzadnji dan, ko sta v prvi regati osvojili še 29. mesto. Takrat je trener Antonaz znal izbrati prave besede in jih spet motivirati, kar je bilo odločilno, da sta dan zaključili še s 6. in 3. mestom in prevzeli vodstvo. Drugo mesto sta osvojili Singapurki Lim / Siew, bronasti pa sta bili Grkini Tavouli / Koutsoumpou. Četrto mesto je pripadlo italijanski dvojici Picotti / Coluzzi.

Tržaški jadralki, ki sta svojo pot začeli v otroškem razredu optimist, sta uspeh gradili počas. Pred štirimi leti sta se odločili za skupno pot pri društvu Società velica Barcola Grignano (SVBG), v sezoni 2011/12 pa sta pristopili v ekipo Sirene pod takirko Matjaž Antonaza, ki je imel za sabo zelo uspešno pot s Čupinim dvojcem Sivitz Košuta in Farneti. Vestno in redno delo ju je pripelja-

lo najprej do državnega naslova, ki sta ga osvojili lani v ženski konkurenči, nato pa sta letos dosegli še potrditev v mednarodnih vodah. Postopen je bil tudi uspeh v Nemčiji, kjer sta napredovali dan za dnem: s petega na tretje mesto, nato pa še na vrh. Za jadralki, ki tekmujejo pod zastavo Sirene (flokistica Francesca Russo Cirillo) je sicer članica SVBG, se je z zlato kolajno bržkone zaključil cikel nastopov v dvosedu 420. O tem sicer zdaj še ne razmišljata, saj želita v uspehu uživati še nekaj časa. Pred dokončno odločitvijo bosta nastopili na absolutnem državnem prvenstvu v Formii konec avgusta, nato pa čaka Francesca univerzitetni študij, Carlotta pa bo v naslednjem šolskem letu maturovala na liceju Bachelite. Zagotovo pa se 19-letnici ne bosta odločili za skupno nadaljevanje poti v olimpijskem dvosedu 470, predvsem zaradi telesnih značilnosti, saj sta manjše postave in prelahki.

Uspeh jadralk so v nedeljo pričakali tudi v matičnih društvih. Pri Sireni in SVBG so ob novici dvignili v znak uspeha pomorske signalne zastave in nazdravili s šampanjem. Svetovni prvakinji in trenerja Matjaža Antonaza bodo sprejeli danes ob 18.30 na sedežu Sirene v Barkovljah. »To je izreden uspeh, predvsem za majhen slovenski klub kot je Sirena. Za naše barkovljansko društvo je to prvi svetovni naslov,« je bil še dan po uspehu navdušen predsednik Peter Sterni. (vs)

Vrstni red: 1. Omari / Russo Cirillo (Ita) 40 (7, 1, 2, 2, 4, 1, 14, (29), 6, 3), Lim / Siew (Sin) 45 (5, 2, 1, 1, 3, 2, (20), 17, 12, 2), 3. Tavouli/Koutsoumpou (Grč) 47 (1, (dsq), 2, 8, 1, 2, 3, 24, 5, 1).

Trener Matjaž Antonaz, kaj je bilo odločilno za uspeh? Lani sta pogoreli na koncu prvenstva ...

V tej sezoni sta dozoreli. Obenem pa je bila odločitev, da se pred SP pravljamo v Pulju, pravilna. Vedeli smo, da lahko na Baltiku piha srednje lahek veter ali pa močan. Ker v momčem vetru ne bi bili konkurenčni, smo se odločili, da bosta optimalno pripravljeni na srednje lahek veter, ki je naposlедu tudi pihal v Travemündnu.

V čem sta v tej sezoni najbolj napredovali?

S taktičnega in tehničnega vidika sta res zelo dobrni, zaradi telesnih značilnosti pa so njune možnosti omejene, saj sta nizke postave in sta med najlažjimi posadkami.

Dolga leta ste bili trener moške posadke Sivitz Košuta in Farneti, s katerima ste prav tako dosegli svetovni in evropski naslov v olimpijskem razredu 470. Ali je težje delati s fanti ali dekleti?

Z dekleti. Prav gotovo. Dekleta so nasploh bolj občutljiva, ne znajo razbrati moškega humorja, rade imajo pojavne, prej pa tudi zamerijo. Skratka, odnos meji na sovraštvo in prijateljstvo.

Ne smemo tudi mimo dejstva, da je bilo letošnje prvenstvo s 83 posadkami izredno kvalitetno.

Zelo! Vse države vlagajo v ta razred, saj se tu kalijo bodoči olimpijci, tu ni več »turistov«, saj zaradi visokih stroškov zvezne pošlejo na prvenstvo samo najboljše. (vs)

PET POLETNIH VPRAŠANJ

Miran Bole je košarkarsko žogo zamenjal za gorsko kolo. V naslednji sezoni ne bo več nosil drese matičnega društva Bora Radenske, ampak bo vrtel pedale pri kolesarskem klubu Generali, s katerim nastopa že od leta 2010.

Nova sezona: moj recept za ohranjanje forme. Povprečno na teden prevozim 250 km. Z gorskim kolesarjem grem največkrat na Slavnik ali okrog Rodika, s cestnim pa proti Podnanosu ali v Istro. Dvakrat tedensko treniram doma še z utežmi, da kreplim zgornji del telesa, enkrat do dvakrat mesečno pa tečem.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

KOŠARKA - V Trstu Danes Italija proti Srbiji za 1. mesto

Alessandro Gentile FOTODAMJ@N

Danes se bo s tekmo med Italijo in Srbijo (ob 20.30) zaključil tridnevni mednarodni košarkarski turnir v tržaški športni palaci Pala Rubin. Tridnevni spektakel je v tržaško dvorano privabil predvsem košarkarske navdušence (v nedeljo približno 2000, včeraj pa še več), ki so lahko uživali ob kvalitetni in napetih igri štirih reprezentanc. Po drugem dnevu bo ravno današnja večerna tekma določila zmagovalca turnirja. Srbija in Italija sta najbrž še brez poraza. Srbija je premagala BiH (69:82) in včeraj Kanado (78:73), Italija pa v nedeljo Kanado (74:72) in včeraj z vrhunsko igro BiH (99:71). V ospredju je bil dvoboj med Datomejem in Teletovičem. Pred večerno tekmo se bosta pomerili BiH in Kanada (18:00).

Izidi: BiH - Srbija 69:82 (Teletovič (B) 19, Teodosić (S) 18); Italija - Kanada 74:71 (Datome (I) 22, Cory (K) 16), Kanada - Srbija 78:73 (Bogdanović (S) 19, Heslip (K) 18), Italija - BiH 99:71 (Datome (I) 19, Teletovič (B) 20). Po Tv: Rai Sport 2.

GRE V NBA - Hrvat Neven Spahija bo eden od pomočnikov v strokovnem štabu Atlante Hawks.

SLOVENIJA - Slovenska košarkarska reprezentanca je v finalu turnirja na Kitajskem izgubila s pomlageno oziroma B ekipo Rusije z 72:73 (15:13, 33:28, 55:52).

PO POLJSKI - Čeh Peter Vášek je zmagal v drugi etapi kolesarske Dirke po Poljski. Slovenec Luka Mezgec je bil deveti.

VERONA - Verona je svoje vrste okrepila z branilcem Antoniom Luno in mehiškega nogometnika Rafa Marquezem.

KOREN - Slovenski nogometni Robert Koren bo kariero nadaljeval v avstralski ekipi Melbourne City.

Obvestila

AŠZ SLOGA sporoča, da bo sestanek za udeležence poletnih priprav v Mežici (23.8. – 30.8.) v četrtek, 7. avgusta ob 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 11. do 15. avgusta.

AŠD SOVODNJE in ZŠSDI vabita na Mladinski nogometni kamp Sovodnje 2014 na nogometnem igrišču v Sovodnjah, in sicer od 18. do 22. avgusta 2014 od 8.30 do 12.30 ure. Prijavijo se lahko dečki in deklice rojeni v I.2001 do I.2009. Prijave (do četrtek 14. 8.2014) in informacije po elektronski pošti: asdsovodnje@libero.it; ali po telefonu: 3283674301 (Rudi Devetak), 3297411459 (Ljubica Butković), 335312083 (Aleksij Soban), 3346691042 (Edi Pavletič), 3897977416 (Luka Cijan), 00386 - 40607320 (Rok Černe).

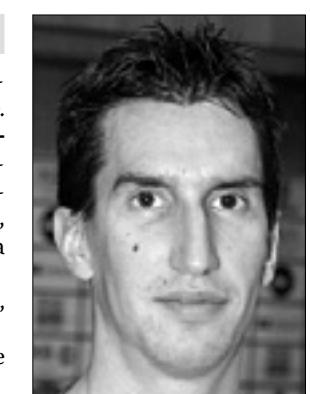

Moj cilj. Rad bi izboljšal 10. mesto v deželnem pokalu in se na posamičnih tekmacih uvrstiti tudi na stopničke.

Srečanje s soigralci: kje in kolikokrat tedensko. S košarkarji vselej želim ohraniti stik, saj nameščavam enkrat tedensko še trenirati. S prijatelji - kolegaši pa se srečujemo lahko tudi do štirikrat tedensko, a ne nujno zato, da bi trenirali, ampak samo za to, da bi šli na izlet ali sladoled.

Počitnice: kdaj in kje? Avgusta bom šel na Pag, s starši in punco.

Druga ekipa, za katero boš naviral. Všeč mi je biti akter v športu. Naviral bom samo za KK Bor.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate - Il caffè di Raiuno **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.40** UnoMattina Estate - Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate - Sapore di Sole **11.25** Serija: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Serija: Capri **16.50** Dnevnik in vreme **17.15** Film: Una lozione d'amore **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè - Vive la gente

21.20 Film: Amori all'improvviso - Marilyn **23.20** Dok.: Fuori luogo

Rai Due

6.10 Nad.: Dance! La forza della passione **6.55** Nad.: The Lying Game **7.55** Serija: Heartland **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasjon Prohibida **10.30** Vreme, sledi Dnevnik - Tg2 Insieme **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15 Dnevnik in rubrike **14.00** Serija: Omicidi nell'alta società **15.30** Nad.: Senza traccia **16.20** Nad.: Guardia costiera **18.00** Športna rubrika **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.40 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Serija: Squadra Speciale Cobra **11.22.55** Nad.: The Good Wife **23.55** Film: Verdetto finale

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà **10.05** Video frammenti **10.15** Film: Sua eccellenza si fermò a mangiare **12.00** Dnevniki in rubrike **12.15** Serija: La signora del West **13.00** Rai Cultura - Il tempo e la storia **13.45** Kiliangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione Piazza Affari **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Machan - La vera storia di una falsa squadra di calcio **17.30** Dok.: Geo **18.55** 23.25 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Millennium **0.05** Report Cult

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.: Zorro **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Nad.: Di stretto di polizia **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nad.: Renegade **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35**

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (3. avgusta 2014)

Vodoravno: Mao, Pilades, MSI, alternativa, iks, naklep, elaborat, Ema, vrana, Imola, Ta, Azija, Eno, at, Gabes, amater, Jane, T., sum, nit, alkars, nra, A. A., TCI, San Juan, Odoaker, Maier, Eneas, A.I., osnovanost, Riotta, Santo-ro, anketa, del, Estera, S. D., aviatik, anion, Privitera, trata, reta, Cesar, rek, ii, O.D.; na sliki: Jane Austen; njeni deli: Prevzetnost in pristransost, Emma.

Nad.: My Life **16.45** Film: Lucky Luke - La mamma dei Dalton **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: L'amore e la vita (dram.) **23.20** Film: Perdiamoci di vista

5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Karla e Katrine, amiche inseparabili **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Film: Inga Lindstrom - La festa di Hanna **18.30** Nad.: Cuore ribelle **19.10** Nad.: Il segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Coma **0.05** Nad.: I Tudors

Italia 1

6.10 Nan.: Friends **6.45** Nad.: Xena, principessa guerriera **7.40** Serija: Supercar **9.35** Serija: A-Team **11.30** Dok.: Human Target **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Serija: Chicago Fire **23.55** Blog Notes

La 7

7.00 7.55, 11.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** In Onda (pon.) **13.30** 0.30 Dnevnik **14.00** Serija: Jack Frost **16.10** Serija: Star-sky & Hutch **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda **21.10** Film: Amore mio aiutami (kom.) **23.20** Dok.: Inarrestabili

Tele 4

6.00 7.00 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **12.45** Aktualno: Salus Tv **13.20** Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Qui studio a voi stadio **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Due o tre cose che so di lei (dram.)

Slovenija 1

6.45 Poletna scena **7.10** Odmevi **8.00** 15.40 Otroški program: OP! **9.50** Zgodbe iz školjke **10.35** Dok. serija: Zgodba o razkošju **11.50** Na obisku **12.15** Koncert **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Češ planke **14.40** Obzorja duha **15.15** Mostovi - Hidak **17.00** Poročila, vreme, šport **17.20** 22.50 Poletna scena **17.45** Dok. feljton: 888 **18.10** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.40** Risanke **18.55** 22.35 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nad.: Paradiž **21.00** Dok. serija: Mračna karizma Adolfa Hitlerja **22.00** Odmevi **23.15** Serija: Pričevalci

Slovenija 2

7.00 Otroški kanal **9.10** 0.40 Zabavni kanal **17.30** 19.00, 23.50 Točka **18.15** Mostovi - Hidak **18.40** Sam Sebastian - Šesti čut **19.45** Žrebjanje Astra **19.55** Nogomet: liga prvakov, Maccabi - Maribor, prenos **21.55** Film: Tujka

Slovenija 3

6.00 9.00, 11.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Televizije Maribor **6.30** Primorska kronika **7.50** 12.00 Kronika **11.10** Tednik **13.30** Prvi dnevnik **15.00** Svet in sedi in sliki **17.50** 21.45 Kronika **17.55** Ko bom velik, bom poslanci **18.00** Eu taksi **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **21.30** Žaričje **22.30** Na tretjem... **Spored se sproti prilaga dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Najlepše besede **15.00** Glasbeni julij v Kopru **15.30** Nautilus **16.00** Sredozemje **16.30** Dok.: Ottavio Missoni **17.00** Artevisione **17.30** Ciak Junior **18.00** Mikser **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedane - Tv dnevnik **19.30** Vsedane - vzgoja in izobraževanje **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Avtomobilizem **21.15** Vrt sanj **22.15** Biker explorer **22.45** K2 **23.15** Eno življenje, ena zgoda

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 19.00 ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Besede miru **18.00** Žogarja **18.30** Drugačne zvezde **20.00** Na Postojnskem **20.30** Trenutki s pihalnim orkestrom **20.50** Predstava: Beneški petrol **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, vi-deostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otroške serije **8.15** 9.30, 10.40, 11.55 TV prodaja **8.30** Serija: Kamp razvajancev **9.45** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.55** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.05** Serija: Družinski kamp razvajancev **14.05** Serija: Policijska družina **14.55** 22.00 Nad.: Modra naveza **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.40 24UR - novice **20.00** Preverjeno **20.50** Serija: Trdoglavci **22.50** Serija: Rizzoli in Isles **23.40** Nad.: Borgijci

Kanal A

6.55 18.55 Serija: Alarm za Kobro **11.45** 10.50 Volan **8.25** 16.35 Serija: Zmeda v zraku **8.50** 13.00 Risanke **10.05** 17.05 Tv Dobber dan **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.35 Tv prodaja **13.50** Serija: Faktor strahu Južna Afrika **14.45** Serija: Vonj po denarju **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Ognjeno obzorje **22.00** Film: Julij Cesar

23.40 Film: Hrana za dušo

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.15 Koledar; 7.25, 8.10 Prva izmena; 8.00 Krajevna kronika; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Zdrava leta; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Šak šak je dela; 13.20 Glasba po željah; 14.00, 17.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Matjaž Klemše: V zakanpanih gojzarjih – 2. nad., sledi Music box; 18.00 Vabilo na koncert, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kro-nika; 7.00 Jutranjik; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pripevite danes; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Eppur si muove; 14.00 Aktualno; 15.30 DIÖ; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Poletni utrip kulture; 21.00 Glasbena promenada; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Rai Torek, 5. avgusta
Rai movie, ob 21.15

VREDNO OGLEDА

Tri generacije žensk. Njihova čustva, bojazni in življenja.

Grožnja bližajoče se smrti sproži v babici občutek pomanjkanja ljubezni. Zato nameni svoji vnukinja dnevnik v obliki pisem, darilo, polno življenjskih nasvetov in spoznanj. Prepojena z ljubezni in obarvana z osebno izpovedjo nastajajo babičina pisma, medtem ko v njej vstaja upanje za opravilo predolgo zatiranih čustev in morečega molka.

Filmska varianta velike knjižne uspešnice Susanne Tamara, ni posebno uspela. Je pa zanimivo si jo ogledati in v kadrih prepoznavati Trst, njegovo okolico, Općine, Kras in nasploh krajev, ki so zaznamovali avtoričino otroštvo in mladost in dajejo tudi filmu poseben pridih.

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.29
Dolzina dneva 14.36

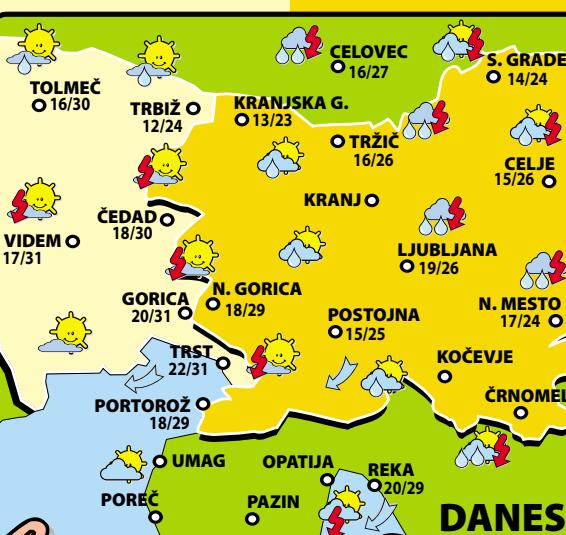
Nad Evropo je območje enakomernega zračnega tlaka. Oslabljena hladna fronta se zadržuje nad srednjem Evropo in vzhodnimi Alpami. V višinah priteka k nam od zahoda nekoliko hladnejši in vlažen zrak.

Zjutraj bo spremenljivo vreme. Ob morju bo pihala šibka burja. Popoldan se bo razjasnilo in ponekod v predalpskem svetu so možne nevihte in kratkotrajne plohe, ki bodo proti večeru dosegle tudi obalo.

Spremenljivo do pretežno oblačno. Nastajale bodo krajevne plohe in posamezne nevihte. Pogosteje bodo sredi dneva in popoldne, manj verjetne bodo ob morju. Ponekod bo pihal severovzhodnik, na Primorskem šibka burja.

Po nižinah in ob morju bo pretežno jasno. Pihal bo rahel veter. V gorah bo spremenljivo.

Jutri bo dopoldne dokaj jasno z nekaj jutranje megle. Popoldne bo nekaj kopaste oblačnosti, možnost za kakšno ploho ali nevihto bo majhna. Ponekod bo pihal severovzhodnik.

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.49 najvišje 3 cm, ob 9.53 najniže -2 cm, ob 16.36 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 0.45 najniže -35 cm, ob 7.30 najvišje 12 cm, ob 11.58 najniže -3 cm, ob 17.55 najvišje 36 cm.

MORJE

Morje je mirno, temperatura morja 24,8 stopinje C.

TEMPERATURE °C	500 m	1000 m	1500 m	2000 m	2500 m	2864 m
V GORAH	19	16	13	10	7	5
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne 8, v gorah 9.						

KITAJSKA - V nedeljskem potresu umrlo najmanj 398 ljudi, 1800 jih je bilo ranjenih

Število mrtvih narašča

PEKING - Število žrtev potresa, ki je v nedeljo stresel jugozahod Kitajske, narašča. Po najnovejših podatkih je življenje v naravnih katastrofah izgubilo najmanj 398 ljudi, okoli 1800 je ranjenih. Reševanje prezivelih so včeraj močno ovirali zemeljski plazovi in obilno deževje. Potres z magnitudo 6,5 je močno prizadel območje okoli mesta Zhaotong v pokrajini Yunnan, ki je bilo blizu žarišča potresa. Po zadnjih podatkih je sledilo še 12 popotresnih sunkov. Po navedbah kitajske televizije je bil to najmočnejši potres v pokrajini Yunnan v zadnjih 14 letih. Območje je stresel ob 16.30 po lokalnem času (10.30 po srednjeevropskem). Zrušilo se je približno 25.000 stavb, 190.000 je poškodovanih.

Na prizadeta območja so napotili na tišoče reševalcev, ki pa še vedno niso dosegli več prizadetih krajev. Približno 11.000 policistom in gasilcem se je pridružilo več kot 7000 vojakov in tisoče prostovoljev. Kljub temu naj

bi bilo profesionalnih reševalcev premalo in le s težavo čistijo zasute ceste. Številna območja so zaradi uničenih cest in zemeljskih plazov še vedno odrezana od sveta. Več kot 57.200 zgradb naj bi zaradi potresa evakuirali, vendar številni še čakajo reševalce, ki jim bodo pomagali, da zapustijo domove. Med drugim so več kot 1500 ljudi evakuirali iz kraja Huodehong, ki mu zaradi tresenja tal grozi poplava iz bližnjega jezu.

Območje potresa je včeraj obiskal kitajski premier Li Keqiang, ki naj bi v Zhaotongu bdel nad reševalnimi prizadevanji. Vlada je za operacijo na območju namenila 600 milijonov juanov (97 milijonov dolarjev).

Po zadnjih ocenah naj bi bilo v Zhaotongu porušenih najmanj 12.000 stanovanjskih objektov, več kot 30.000 pa je poškodovanih. Prekinjene so dobava električne in telekomunikacijske povezave.

V nedeljskem potresu je po dosedanjih podatkih umrlo 398 ljudi, v pokrajini Yunnan porušenih pa je bilo porušenih približno 25 tisoč zgradb

(POČASI, POČASI) **PAMANA, PAMANA** tekst in fotografije Veronika Sosa

- 11 -

Nsíma, nsíma, nsíma

Pisana tržnica

Pri sortiranju rib pomagajo ribičem vaški fantje

Priprava nsime

V vasi Mazembe ni električne, niti tekoče vode. Niti trgovin ali tržnice. Najbližja vas s tržnico in trgovinami je Kande, oddaljen 6 kilometrov. Tam smo tudi mi kupovali najnajnejše: svežo zelenjavovo, kruh, riž, ponudba ostalega pa je zelo omejena. Za marmelado in testenine, na primer, moraš do Mzuzu, najbližjega večjega mesta, ki je oddaljeno 100 kilometrov. Kljub temu je tržnica v Kandiju vedno pisana. Ob stročnicah dobiš v tem času – malavijski zimi, saj smo na južni polobli – še paradižnike, male jajčevce, korenje in majhne zelenje paprike. Pulti leseni stojnic so zelo lepo urejeni: večji paradižniki so ločeni od manjših, korenje prodajajo v šopih po pet, jajčevce po tri skupaj, krompir pa zložijo v posode. Red je nujen. Na tržnicah namreč nimajo tehnic, zato zelenjavjo na pultih zložijo v kupcke in vsakemu določijo ceno.

Tipična hrana v Malaviju je nsíma (bela polenta). Pripravljajo jo iz kasavine moke in vrele vode. Kasave pri družinah v vasi Mazembe nikoli ne zmanjka. Kasava je ena redkih rastlin, ki uspeva tudi na peščenih tleh, banane in druga zelenjava pa potrebujejo bogatejšo zemljo, ki pa je v Mazembe ni. Zato je glavni družinski pridelek kasava (nekateri pridelujejo tudi sladek krompir), ki jo po nekajdnevнем namakanju v vodi očistijo, posušijo in nato zmeljejo. Pripravljeni polento nsímo jedo z rokami, oblikujejo jo v kroglico, ki jo pomocijo v različne omake ali pa jo jedo kot prilog ribam. Nsímo jedo večkrat dnevno. Omaka je navadno zelenjavna ali ribja. Malavijsko jezero je namreč velik vir prehrane, posledično tudi zaslužka. Večina moških, ki živi ob jezeru, se ukvarja z ribolovom in s pridajo rib zagotavlja družini preživetje. Ribci lovijo z mrežami, ki jih v leseni kanujih ali malih barkah vlečejo za seboj. Po ulovu se zberejo na plaži, kjer jih v junijih urah pričakajo mladi fantje, pomocniki. Ob dobrem ulovu vedo, da jih bo ribič v zameno za pomoc pri sortiranju rib plačal z ribami, skratka dobili bodo obrok hrane. Ribci ribe zamenjujejo tudi za banane ali jajca, ki jih na plažo prinesejo ženske. Poleg nsíme in rib se na jedilnici redkokdaj znajde tudi beli riž, včasih sladek krompir, jam ali irski krompir (naš nadaven krompir), ki ga jedo ovrtega v obliki čipsa.

Se nadaljuje